39 వ భారతజాతీయమహాసభ బెల్గాము

మద్రాసు, 1929

Record no. 735

39 va Bhāratajātīyamahāsabha

Belgāmu

Madrāsu, 1929

Record no. 735

SUNDARAYYA VIGNANA KENDRAM
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampalli
Hyderabad – 500 044, Andhra Pradesh, India

39 వ భారతజాతీయమహాసభ బెల్గాము. - మద్రాసు: కా. నాగేశ్వరరావు, 1929.

7, 64 p. ;18 cm.

Record no. 735

39 va Bhāratajātīyamahāsabha Belgāmu. - Madrāsu: Kā. Nāgēśvararāvu, 1929.

7, 64 p. ;18 cm.

Record no. 735

35 mm microfilm

Image placement: IA (IIA) IB IIB Date filming began:

735

39 వ భారత జాతీయ మహాసభ
బెల్గాం.

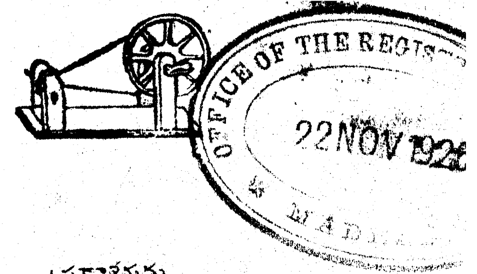
3730
43

ఆంధ్రగ్రంథమాల — 3

౩౯వ భారతజాతీయమహాసభ

బెల్గాము

[గాంధిమహాత్ముని అధ్యక్షోపన్యాసము, తీర్మానములు]

ప్రకాశకుడు

కా. నాగేశ్వరరావు

ఆంధ్రగ్రంథమాల—3.

౩౯వ భారత జాతీయ మహాసభ
బెల్గాము

[గాంధిమహాత్ముని అధ్యక్షోపన్యాసము, తీర్మానములు]

౦-౪-౦

చెన్నపురి :

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున

ముద్రితము.

పీఠిక

వేదమనూచ్యాచార్యో ఽన్తేవాసిన మనుశాస్తి॥ సత్యం వద। ధర్మం చర। స్వాధ్యాయాన్మా ప్రమదః। ఆచార్యాయ ప్రియం ధన మాహృత్య ప్రజాతంతుం మావ్యవచ్ఛేత్సీః। సత్యాన్న ప్రమదితవ్యం। ధర్మాన్న ప్రమదితవ్యం। కుశలాన్న ప్రమదితవ్యం। భూత్యై న ప్రమదితవ్యం। స్వాధ్యాయప్రవచనాభ్యాం న ప్రమదితవ్యం। దేవపితృకార్యాభ్యాం న ప్రమదితవ్యం। మాతృదేవో భవ। పితృదేవో భవ। ఆచార్యదేవో భవ। అతిథిదేవో భవ। యాన్యనవద్యాని కర్మాణి। తాని సేవితవ్యాని। నో ఇతరాణి। యాన్యస్మాకꣳ సుచరితాని। తాని త్వయోపాస్యాని। నో ఇతరాణి॥......తథా తేషు వర్తేథాః। ఏష ఆదేశః। ఏష ఉపదేశః। ఏషా వేదోపనిషత్। ఏతదనుశాసనం। ఏవ ముపాసితవ్యం। ఏవ ముచైతదుపాస్యం॥

తైత్తిరీయోపనిషత్తు-శిక్షావల్లి.

భారత జాతీయమహాసభ స్వదేశభక్తుల స్వాతంత్ర్య విహారమునకు మహారంగము. దేశభక్తులు పొందదగిన గౌరవములందు జాతీయమహాసభాధిపత్య ముత్తమ గౌరవముగ నున్నది. ఈయమూల్యగౌరవమును బడసిన భారతపుత్రులు ధన్యులు. ఉమేశచంద్ర బెనర్జి, దాదాభాయి నౌరోజి, గోపాలకృష్ణగోకలె, ఆనంద మోహను బోసు, లాలాలజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు,

ఫిరోజిష మెహాత, మోతీలాలు నెహ్రూ, మహమ్మదాలి, అజమల్ ఖాను, అనిబెజంటు, మదనమోహనమాలవ్య మున్నగు నధ్యక్షపారంపర్యమునందు గాంధిమహాత్ము డగ్రస్థానమును వహించుచున్నాడు. గాంధిమహాత్ముడు విజయనగరసభావేదికయందు జేసిన ప్రసంగము మహాత్ముని ప్రతిభను విశదముచేయుచున్నది.

గాంధిమహాత్ముని యధ్యక్షోపన్యాస మాంధ్రగ్రంథ మాలయందు మూడవ కుసుమముగ నున్నది. మహాత్ముని యధ్యక్షోపన్యాసము భాషయందును, భావములందును, రూపమునందును, ననన్యసామాన్యమై స్వరాజ్యసంరంభమునం దుత్తమమార్గమును నిరూపించుచున్నది. మహాత్మునియుపన్యాస మధ్యక్షోపన్యాసములం దగ్రగణ్యమై నిరంకుశప్రభుత్వమునకును ప్రజానాయకులకును స్వధర్మానుష్ఠానవిధానమును బోధించుచున్నది. స్వరాజ్యము తీర్మానములమూలమున రాదనియును, స్వయంసహాయమున రాగలదనియును నిర్వివాదముగ నంగీకరింపబడుచున్నను సకలజనానుష్ఠేయమైన సాధనముమాత్రము గనుపట్టకున్నది. శాంతియుతమైన ధర్మసాధనమున స్వరాజ్యమును బడయవలయునని నాగపురముకాంగ్రెసు నిర్ణయించినది. ఆనిర్ణయమును త్రికరణశుద్ధిగ సఫలముచేసి యథార్థమైన స్వరాజ్యమును స్థాపనచేయుటకు

మహాత్ముడు పాటుపడుచున్నాడు. మహాత్ముని సంకల్పమును సఫలముచేయవలసినభారము భారతీయులమీదను ప్రభుత్వముమీదను గలదు. మహాత్మునిస్వరాజ్యమునకు మూలాధారము ధర్మముగాని దౌర్జన్యముగాదు; ప్రేమగాని ద్వేషము గాదు; శాంతిగాని సంరంభము గాదు; త్యాగముగాని లాభముగాదు. ప్రజలు మూలాధారములను పరిగ్రహించుటకును పరస్పరవిశ్వాసమును గలిగి స్వరాజ్యము ననుభవించుటకును, ఖద్దరు, హిందూమహమ్మదీయాదిజాతులసమ్మేళనము, అస్పృశ్యతానివారణము వాడుకయం దుండవలయును.

ఈ సాధనములను సాధ్యము చేయుటకు గాంధిమహాత్ముడు భారతీయులకు “రాటముసందేశము”ను నిరంతరము బోధించుచున్నాడు. ఈబోధనను సాధ్యముచేయుటకు మహాత్ముని యాదేశమున నూలుచందా నియమమును బెల్గాంకాంగ్రెసు నిర్ణయించినది. నూలుచందానిర్ణయము ఖద్దరునిర్మాణమునకును, నిగ్రహాభ్యాసమునకును, సౌభ్రాతృత్వస్థాపనమునకును సాధనంబుగ నున్నవిధమును సాధకులయనుభవము విశదముచేసినది. విదేశవస్త్రబహిష్కారధర్మము ఖద్దరునిర్మాణావశ్యకతను పరిస్ఫుటముచేయుచున్నది. గాంధిమహాత్ముడు విదేశవస్త్రబహిష్కారమును స్వధర్మస్వాత్మసంరక్షణార్థ మవలంబించుచున్నాడు

గాని యాంగ్లేయులను ద్వేషించుటకు బోధించుటలేదు. ధర్మారూఢుడైన గాంధిమహాత్ముడు రాగద్వేషభావాతీతుడు. రాగద్వేషభావద్యోతకమైన యాంగ్లవస్త్రబహిష్కారమును మహాత్ముడు నిరాకరించుచున్నాడు. రాజయోగారూఢుడైనమహాత్మునకు సాధనము లక్ష్యము గాని ఫలము లక్ష్యముగాదు. శ్రీకృష్ణభగవానులు పార్థునకుపదేశించిన పరమధర్మమునే గాంధిమహాత్ముడు భారతీయులకు స్వరాజ్యసంపాదనమున నుపదేశించుచున్నాడు.

శ్లో. కర్మణ్యేవాధికారస్తే మా ఫలేషు కదాచన।
మా కర్మఫలహేతుర్భూర్మా తే సఙ్గోఽస్త్వకర్మణి॥

ప్రజలు ఫలాపేక్ష లేక స్వధర్మనిర్వహణమును జేయునపుడు ఫలము సహజముగ గలుగును. ప్రజలు స్వరాజ్యదేవత నారాధించిన విధమున నాదేవత ప్రత్యక్షము గాగలదు. సాధకులకు సాధనమున కనురూపమైనఫలము గలుగుట సహజము. సాధకులకు ద్వేషదౌర్జన్యములకు తద్రూపమైన ఫలమును, ప్రేమత్యాగములకు తద్రూపమైన ఫలమును, గలుగుట ప్రకృతిధర్మము. సంకల్పమున కనురూపమైన సాధనము ఫలమును గలుగజేయుచున్నది. మహాత్మునిలక్ష్యమంతయును సాధనమునందు నిమగ్నమై యున్నవిధమును మహాత్మునియుపదేశము లనంతముఖములను తెలుపు

చున్నవి. స్వరాజ్యసిద్ధికి, జ్ఞానేంద్రియములకు శాంతిదయాధర్మగుణములును, కర్మేంద్రియములకు రాటముయోగమును సాధనములుగ నున్నవి. సత్యాగ్రహయోగి గాంధిమహాత్ముడు స్వధర్మసంస్థాపనమునకు జ్ఞానయోగ కర్మయోగానుసంధానమును ధర్మమార్గమునను జేయవలసినవిధమును నుపదేశములసూత్రమునను నాచరణసాధనమునను లోకమునకు ప్రత్యక్షము చేయుచున్నాడు. దైవదత్తమైన సత్యాగ్రహయోగమును పురుషార్థసిద్ధికి వినియోగింపబడగల విధమును గాంధిమహాత్మునివిశుద్ధజీవితము విశదము చేయుచున్నది. కొల్లాయిని గట్టి, నూలును వడుకుచు, సత్యమును బలుకుచు, ధర్మము నారాధించుచు, దీక్షాపరాయణుడై గాంధిమహాత్ము డభ్యసించుచున్న మహాయోగము భయసంభ్రమములను గలుగజేయుచున్నను మహాత్మునిసంకల్పమునందు గల దైవవిభూతిని ప్రత్యక్షముచేయుచున్నది. మహాత్మునిసాధువచనములు ధర్మశీలము లోకమునకు దైవసంపత్ప్రభావమును విశదము చేయుచున్నవి.

దేశములవలెనే మతములుకూడ సర్వసమానత్వమును గలిగి యున్నవి. భగవంతుని ప్రసాదానుగ్రహములు ఏదో ఒక దేశమునకు గాని మతమునకుగాని ప్రత్యేకపుహక్కులు కాజాలవు. ఆభగవంతుని సేవించి ప్రతివారును వానిని బడయు చుందురు. అన్యాయాసత్యదౌర్జన్యములను విశ్వసించుదేశముగాని,మతముగాని ప్రపంచమున నామరూపములు

లేకుండ పోవును. భగవంతుడు తేజోమూర్తి; అంధకారమయుడు కాడు. భగవంతుడు ప్రేమమూర్తి; ద్వేషి గాడు. భగవంతుడు సత్యమూర్తి; అసత్యమూర్తి కాడు. భగవంతుడే మహామహుడు. మనము ఆయనచే సృజింపబడినవారము. ధూళితో సమానులము. అట్టి మనము నిమ్నస్థానమందున్న భగవత్సృష్టిని నమ్రతతో గౌరవింపవలయును. సుదాముడు చిరిగిన గుడ్డపీలికలతో నున్నను అన్యులను భావింపమిచే శ్రీకృష్ణుడాతిథ్య మొసంగెను. మతమునకును త్యాగమునకును మూలము ప్రేమయనియు, ఈ క్షణభంగురదేహము స్వార్థమునకును, అధర్మమునకును మూలమనియును, తులసీదాసు చెప్పుచున్నాడు. మనము స్వరాజ్యమును పొందినను పొందకున్నను, హిందువులు వేదములందలి తత్త్వమును పునరుద్ధరించి, కార్యాచరణలో పెట్టుటకు ముందు తాము పునీతులు కావలయును.

మానవహృదయమునం దంతర్గర్భిత మై యున్న సత్యాగ్రహయోగమును స్వరాజ్యనిమిత్తమున నైనను మానవకల్యాణమునకు బహిర్గతము చేయుటకు గాంధిమహాత్ముడు చేయుచున్న విశ్వప్రయత్నములకు ప్రజ లభయహస్తము నొసగి పరమేశ్వరకటాక్షమునకు పాత్రు లగుట పరమధర్మము. ధర్మవ్యాధుడు కౌశికునకు జేసినధర్మోపదేశములవలె గాంధిమహాత్ముని ధర్మోపదేశములు భారతీయులకును లోకమునకును కల్యాణసాధనంబు లగుటకు పరమేశ్వరు డనుగ్రహించు గాత!

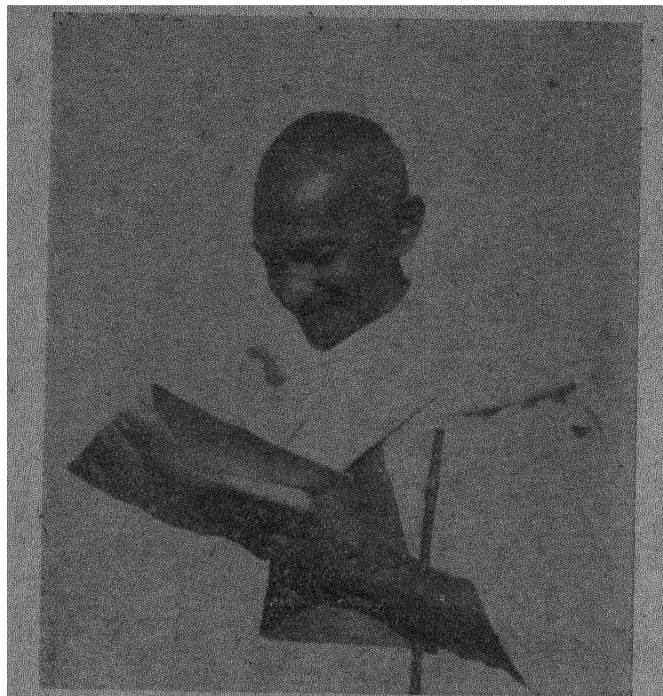
సీ. సత్యహితాలాపచతురత యర్థాంబు
సంతతసుజనపూజనము వలయు
విను క్రోధసంరంభవిద్వేషములఁ జేసి
మతి గలంగినను ధర్మంబు దప్పఁ
ద్రొక్కక నడచు టత్యుత్తమసరణి య
ప్రియములయందును బ్రియములందు
దైన్యహర్షంబులఁ దగులక యున్నట్టి
కల్యాణవర్తనకాంక్ష లెస్స
యొగ్గుచేసినవారికి హితము సేత
యార్యజనములు కీర్తింతు రన్యదోష
కారి దనపాపమునఁ దాన కాలిపోవు
నేల వానికిఁ గీడు గావింప నేల?

(భా. అర.)

ఓం, శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః.

క్రోధన ఆషాఢ శుద్ధ ౧౦ బుధవారము

కా. నాగేశ్వరరావు

మహాత్మగాంధి
ముప్పదితొమ్మిదవ అఖిల భారతజాతీయమహాసభాధ్యక్షుడు, బెల్గాము.

౩౯-వ భారతజాతీయ మహాసభ
బెల్గాము

గాంధిమహాత్ముని అధ్యక్షోపన్యాసము

హితులారా,

మీరు నాకు నే డొసంగిన గౌరవభారమును వహించుటకు, యెంతయో సందేహాముమీద నేను పూనుకొంటిని. ఈయుద్యపూర్వగౌరవము, దక్షిణాఫ్రికాలోను, కెనియాలోను అత్యద్భుతముగ పనిజేసిన, శ్రీమతి సరోజనీదేవికి దక్కియుండవలసినది. కాని అట్లు జరుగలేదు. బాహ్యాంతరపరిస్థితులను బట్టి నే నీభారమును వహించుట కొప్పుకొనవలసినయవసరము కలిగినది. మీరు నా కొసగిన యీ యున్నతపదవిని చక్కగా నిర్వహించుటకు మీసహాయము నా కుండునని నే నెరుగుదును.

మొదట, యీ సంవత్సరము మరణించిన శ్రీయుత్ సర్ అస్తోష్ ముఖర్జీ, భూపేంద్రనాథ బోసు, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, దాల్ బహదర్ గిరి, దక్షిణాఫ్రికాలో మరణించిన రుస్తుంజీ, పి. కే. నాయుడుగార్ల మరణములకై చింతించుచు వారి కుటుంబములకు సగౌరవముగా సానుభూతి చూపుచున్నాను.

ఇంతవరకు జరిగిన చరిత్ర

1920 సెప్టెంబరునుంచి జాతీయమహాసభ స్వబలమును వృద్ధిపరచుకొనుట ప్రారంభించెను. తీర్మానములద్వారా యిబ్బందులను తొలగించవలయునని ప్రభుత్వమును కోరుట మానుకొనెను. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమువలన లాభ మేమియు లేదని యట్లు చేయవలసివచ్చినది. భారత దేశమందలి మహమ్మదీయుల కవిశ్వాసము కలిగించుటతోనే, ప్రభుత్వము వారిపై ప్రజలనమ్మకము పోవుట ప్రారంభించెను. ఇది ప్రభుత్వముపై ప్రజావిశ్వాసమునకు మొదటి ఘాత. రౌలట్టుశాసనము, ఓడ్వయరు పరిపాలనము వీటి ఫలితము లైన జలియన్‌వాలాబాగు దురంతములు ప్రజలు కనులు తెరచునట్లు చేసిన

ప్రభుత్వ విధాన నిజస్వరూపమును గోచరింపజేసినవి. అప్పుడే యీ ప్రభుత్వవిధానము ప్రజలపైననే సహాయమున కాధారపడియున్నదని గ్రహింపబడినది. ఆసహాయమును ప్రజలు తెలిసి చేయుచున్నారో, తెలియక చేయుచున్నారో, యిష్టముతో చేయుచున్నారో, లేక అయిష్టముతో చేయుచున్నారో, ఎట్లైనను ప్రజల సహాయమే యీ ప్రభుత్వవిధానమున కండయని గ్రహింపబడినది. అందుచే యీ విధానమును మార్చుటకు, లేదా నశింపజేయుటకై సహాయనిరాకరణము చేయుటకు నిశ్చయించుకొంటిమి. 1920 లో కలకత్తా అవసరజాతీయసభలో, బిరుదులు, న్యాయస్థానములు, ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, శాసనసభలు, విదేశవస్త్రములు, బహిష్కరించుటకు తీర్మానించితిమి. ఈ బహిష్కారములకు సంబంధించిన పక్షములవారందరు పూనుకొనిరి. బహిష్కారము చేయలేనివారు, చేయుట కిష్టపడనివారు జాతీయసభనుండి తప్పుకొనిరి. ఇపుడు సహాయనిరాకరణోద్యమ విచిత్రజీవితమును వివరించుటకు నేను తలపలేదు. ఒకబహిష్కారముకూడ సంపూర్ణ

ము కాకపోయినను, ఏయేసంస్థను బహిష్కరించుటకు తలచితిమో ఆసంస్థలపై గల గౌరవము నిస్సందేహముగా తగ్గిపోయినది.

అన్నిటికంటెను ముఖ్యమైనది హింసాబహిష్కారము. ఒకప్పు డిది సంపూర్ణవిజయము బడసినను కొంతకాలమున కహింసాతత్త్వము రక్తనాళములందు చొరక చర్మమునుమాత్రమే స్పృశించినదని తెలిసికొంటిమి. వేరు ఆధారము లేక తప్పనిసరియై అహింస కొప్పుకొనిరిగాని మనఃపూర్తిగా ధైర్యముగా అహింస నొప్పుకొనలేదని గ్రహించితిమి. సహాయనిరాకరణము చేయనివారిపై అసహనముతో డీకొనుటచే నిది వెల్లడియైనది. ఈయసహనము గూడ నొకవిధమైన సూక్ష్మహింసయే యగును. ఈగొప్పలోప మున్నప్పటికిని, అహింసాప్రచారము పశుబలమును వినియోగించుట నాపివేసినదనియు, అహింసాప్రచారము లేకపోయినచో, అహింసాయుతసహాయనిరాకరణము లేకున్నచో, తప్పక పశుబలము నుపయోగించెడివారనియు, నేను ధైర్యముగా చెప్పుచున్నాను.

అంతే కాక, దౌర్జన్యరాహిత్యసహాయనిరాకరణము ప్రజలకు తమనిజబలమును గ్రహించునట్లు చేసినదని నేను పూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాను. బాధానుభవముచే ప్రజలయందు దాగియున్న నైజశక్తి నది వెల్లడించినది. ఇంకొక విధానమేదియు కలుగజేయజాలని ప్రబోధమును ప్రజలలో నది కలుగజేసినది.

దౌర్జన్య రాహిత్య సహాయ నిరాకరణము స్వరాజ్యమును తేకున్నను, బహిష్కరింపవలెనని యత్నించిన సంస్థ లింకను జీవించుచున్నను, శోచనీయఫలితము లందుచే కలిగినను, అది రాజకీయమోక్షమును తెచ్చు సాధనముగా నిపుడు లేకున్నను, అదిపనిచేసినంతవరకు దానివిజయము మనలను స్వరాజ్యమునకు దాపుగా జేర్చినదని నేను సవినయముగా తెలుపుచున్నాను. ఒకకార్యమునకై బాధ ననుభవించుశక్తియే ఆ కార్యమును సిద్ధింపజేయు ననుటలో పొరపాటుండదు.

మజిలీ

కాని యిపుడు మనము మజిలీ చేయవలసిన స్థితిలోనున్నాము. వ్యక్తులుకొందరు సహాయనిరా

కరణమునందు పూర్ణవిశ్వాసము గల్గియున్నను, దాని కింతవరకును సంబంధించిన అధిక సంఖ్యాకులు దానియందు విశ్వాసమును గోల్పోయిరి. న్యాయవాదు లెందరో వృత్తిని మరల స్వీకరించిరి. వృత్తిని వదలిపెట్టినందులకు కొందరిపుడు చింతించుచున్నారు. శాసనసభల బహిష్కరించినవారు మరల శాసనసభల కెక్కిరి. శాసనసభాప్రవేశవాదుల సంఖ్య హెచ్చుదలలో నున్నది. వందలకొలది విద్యార్థులు, బాలబాలికలు, పాఠశాలలను బహిష్కరించి చింతించి మరల పాఠశాలల దూరుచున్నారు. వీరినందఱిని మరల చేర్చుకొనుటకు ప్రభుత్వపాఠశాలలో తావులేకున్నదని నాకు తెలియుచున్నది. విదేశవస్త్రబహిష్కరణము మాత్ర మిపుడు మిగిలియున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఈ బహిష్కారములు జాతీయకార్యక్రమమునం దుంచి పనిచేయలేము.

ఇట్లు చేయనెంచినచో కొన్నిపక్షములవారు తప్పక జాతీయసభనుంచి విడిపడుదురు. అసహాయవాదులు జాతీయసభలోనుండి, యితరపక్షముల బయటనుంచుట అసంభావ్యము. ఒకపక్షముతో నొకరు

జోక్యముకల్పించుకొనక యీ రెండుపక్షములును జాతీయమహాసభలో నుండితీరవలయును. హిందూమహమ్మదీయసమస్య కేది యవసరమో అదియే వివిధరాజకీయపక్షములకు గూడ యవసరము. ఒకరి నొకరు సహించవలయును. ఒకరి నొకరు నమ్మించి తమపక్షమున చేర్చుకొనుటకు కాలమున కెదురుచూడవలయును. అంతేకాదు, మన మింకను ముందున కంజవేసి యిదివర కీసభలో నుండుట మానుకొనిన మితవాదులను గూడ చేర్చికొందము. అసహాయోద్యమము నాపివేసినపుడు వారు జాతీయసభకు బయటనుండుటకు కారణములేదు. అందుచే జాతీయసభాసభ్యులే ముందడుగిడి వారల నాహ్వానించి వారీసభలో చేరుటకు సౌలభ్యమును గలిగించవలయును.

ఇపుడు నేను స్వరాజ్యపక్షమువారితో నెందులకు ఒడంబడిక చేసికొంటినో మీరు, గ్రహింపగలుదురు.

విదేశవస్త్రబహిష్కారము

ఒక బహిష్కార మిప్పుడు మిగిలియున్నదని మీకు తెలియును. ఒక ఆంగ్లేయస్నేహితుని భావ

మునందుగల గౌరవముచే బహిష్కార మనుమాట తీసివేసి విదేశవస్త్రములను తిరస్కరించుటయని మార్చితిని. బహిష్కార మను మాటయం దొక విధమగు అసౌరభ్యము నిస్సందేహముగ గలదు. అందు ద్వేషము అంతర్గతమై యున్నది. కాని నేను ఆమాటను అట్టి భావముతో వాడలేదు. బహిష్కారము ఒక్క ఆంగ్లవస్త్రములకే కాక విదేశవస్త్రము లన్నిటికిని సంబంధించియున్నది. ఈ బహిష్కారము కేవలము హక్కేగాక ధర్మవిధి యు నైయున్నది. హిందూదేశమునందలి నదుల లోని నీటికి బదులు పరదేశములనుండి దిగు మతిని జేసిననీటిని బహిష్కరించుట ఎట్టి విధియో పరదేశవస్త్ర బహిష్కారము ను చేయుట గూడ అట్టి విధియే. ఇది అప్రస్తుతము.

స్వరాజ్యవాదులతో జరిగిన యొడంబడిక విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణమును మాత్ర ముంచి నొక్కి చెప్పుచున్నది. హింసావిధానమునకు మారుగ ఇది యేమంచివిధాన మని నాకు తోచుచున్నది. వ్యక్తి దూషణము, ఉద్రేకమును గలిగించుట, అబద్ధ మాడుట, అపాయముగలిగించుట, హత్యచేయుట,

ఇవి హింసాచిహ్నములు. ఆప్రకారముగనే మర్యాద, ఒకరికి నొప్పిగలుగకుండ జేయుట, సత్యము మొదల గునవి అహింసాచిహ్నములు. అందుచే విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము అహింసకు చిహ్నమని నేను తలం చుచున్నాను. తిరుగుబాటొక నేరము. నేరముచేయు టచే బయటనుంచి ఒత్తిడిగలుగును. ఈయొత్తిడి ఒక విధమగు క్రోధముమూలమునను, దుర్భావముల మూలమునను కలుగుచున్నది. కాని అహింసతో గూడినపనులు హింసతోగూడినపనులకన్న ఎక్కువ యొత్తిడిని గలిగించును. ఏలనన అహింస, సౌమ నస్యము, మంచితనమువలన జనించును. విదేశ వస్త్రబహిష్కరణమట్టియొత్తిడినిగలిగించుచున్నది. లాంకషైరునుంచి దిగుమతియగుబట్ట లన్నిచోటుల నుండి వచ్చుబట్టకన్న హెచ్చుగనున్నది. అదియును గాక దిగుమతి యగు సరకులందెల్ల వస్త్రములే ముఖ్యస్థానము నాక్రమించుచున్నవి. పిదప పంచ దార హెచ్చుగ దిగుమతిచేయబడుచున్నది. ఆంగ్ల దేశముయొక్క కృషికి లాంకషైరు కేంద్రస్థానము. హిందూదేశముతోలాంకషైరుకుగలవ్యాపారముపై ఆంగ్లదేశ మాధారపడియున్నది. హిందూదేశము

రైతును, అతనికి అదనముగానున్న వ్యాసంగము నుండి తప్పించి కొంతవర కాతని సోమరినిగజేసి ఆతని నాశనమునకు కారణభూతమైనదీలాంకషైరు వ్యాపారమే. ఆతడు జీవింపదలచినచో విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము తప్పక ఉండితీరవలెను. ఇట్లు చేయుటకు విదేశవస్త్రమును బహిష్కరించుటయే కాక ఆరైతులకుగల విరామకాలమునందు రాటముపై నూలువడికి తన గ్రామమునందున్న నేతగాండ్రచేత బట్టనేయించుకొని ఆఖద్దరు వస్త్రములను తాను ధరించి విదేశవస్త్రమును కొనుటకు వెచ్చించు డబ్బును నిలువజేసికొనునట్లు చేయుటయగును. ఇటు లొనర్చినచో నీతడు హిందూదేశమందు తయారగు మరబట్టనుగూడ కొననావశ్యకముండదు. వడుకుట, నేయుట, ఖద్దరు ధరించుట వీనిమూలమున రైతునకు డబ్బు నిలువయుండుటయేకాక, అతనిని అత్యుత్తమమగు సాంఘికసేవకునిగ నొనరించుచున్నది. ఇదియే విదేశవస్త్రబహిష్కరణమునందుగల పరమరహస్యము. గ్రామస్థులతో మనకు పరిచయము గలిగించునదిదియే. వారికి రాజకీయవిజ్ఞానమును

బోధించి స్వయంసహాయులుగ నొనర్చునదిదియే. సహాకార సంఘములకన్నను తదితరములగు గ్రామోద్ధరణ నిర్మాణములకన్నను ఖద్దరునిర్మాణమే శ్రేయస్కరమైనది. ఆంగ్లదేశము గలిగించు నీచమగు ఆశకు లోబడకుండజేసి అత్యుత్తమమగు రాజకీయ ఫలితములతో తులదూగ జేయజాలునది యీఖద్దరు నిర్మాణమే. లాంకషైరు వర్తకమును నేను నీచమని చెప్పుచున్నాను. ఏలయన ఆవర్తకము లక్షలకొలదిగనున్న హిందూదేశ ప్రజల నాశనముపై నాధారపడి యభివృద్ధిజెందుచున్నది. ఒకనీచమగు పని మరియొక నైచ్యమునకు త్రోవజూపునటుల ఈ నీచమగు ఆంగ్లవర్తకము తక్కిన నీచకార్యముల నన్నిటిని చేయించుచున్నదని రుజువు పరుపబడినది. ఆంగ్లదేశము కల్గించు యీదుర్భ్రమనుండి రతీయులు స్వయంసహాయముచే ప్పించుకొనిన, భారతదేశమున కది శ్రేయస్కరమగును. అదియే ప్రపంచమునం దన్నిటి కంటెను గొప్పశక్తితోనున్న ఆంగ్లదేశమునకును, అంతేకాక మానవులందరకును గూడ శ్రేయస్కరమే.

ఖర్చునుబట్టి యుత్పత్తియుండునను నంశమును నేనంగీకరింపజాలను. ఒకప్పుడు అస్వాభావికముగ నీతిహీనులగు విక్రయదారులు గలిగించు తొందరలను బట్టి ఖర్చుండును. ఒకజాతివ్యక్తులవలెనే కొన్ని నైతికశాసనములకు కట్టుబడియున్నచో అప్పుడా జాతి తనసహాయము నాకాంక్షించువారి క్షేమమును అరయవలసి యుండును. త్రాగుట అభ్యాసమైనవారికి మత్తుపదార్థముల నందించుచున్నచో నాజాతి నైచ్యమునకు పాల్పడి గొప్పదోషము నొనరించుచున్నదని చెప్పవచ్చును. మత్తుపదార్థములను గూర్చి ఏమిచెప్పితిమో అదియే ధాన్యమునకు బట్టలకుగూడ వర్తించును. అటులవర్తింపనిచో ధాన్యము బట్టలను దెప్పించుకొను ఆదేశమునందు వ్యవసాయము వస్త్రపరిశ్రమలు నశించి సోమరితనము దారిద్ర్యము సంభవించును. ఈరెండు గుణములును మత్తతకన్న మనిషియొక్క దేహాత్మలను ఎక్కువగ పాడుచేయును. ఇట్లధోగతిపాలగుటగూడ నొక విధముగ నుద్రేకమేకాని ఇది తలక్రిందులుగనుండి దాని ఫలితములం దెక్కువ హానికరముగ పరిణమించును. ఇట్లుండుటకు కారణము మనము సోమరితనము,

దారిద్ర్యము వీనియొక్క దుర్గుణములను నీచముగ గణింపకుండుటయే.

ఆంగ్లదేశముయొక్క విధి

హిందూదేశముయొక్క కళ్యాణమును వాంఛించి తన ఎగుమతులను నియమప్రకారము పంపుట ఆంగ్లదేశముయొక్కవిధి. అటులే తన దిగుమతులను నియమప్రకారము రాబట్టుకొనుట హిందూదేశమునకు క్షేమకరమును, విధియు నైయున్నది. నైతికసూత్రములను లక్ష్యపెట్టని ఆర్థిక సిద్ధాంతములు న్యాయవిరహితములు. అహింసా విధానమును ఆర్థికసిద్ధాంతములందు చొప్పించుటలోగల యర్థము అంతర్జాతీయ వర్తకవ్యవహారములందు నైతికసూత్రములయొక్క ప్రాధాన్యమును గనుపరచుటయే. హిందూదేశముయొక్క ప్రయత్నముల మూలమున అంతర్జాతీయ సంబంధములు నైతికసూత్రములపై నాధారపడియుండునటుల జేయుటయే నాయాశయము. జనసామాన్యము అహింసను ఆచరించరని నేను నిరాశ చెందనవసరము లేదు. మానవస్వభావ మెప్పుడును క్షీణతనే కోరుచుండునని నేను విశ్వసింపను. వడుకుట,

ఖద్దరు ధరించుట మూలమున గావించు విదేశవస్త్రబహిష్కరణము రాజకీయ రంగములం దత్యుత్తమ ఫలితములను సమకూర్చుటయేకాక హిందూదేశమునందుగల నిర్భాగ్యులను- మగవారైనను సరే, ఆడువారైననుసరే- వారిబలమును వారు గ్రహించునటులజేసి తమ మాతృదేశముయొక్క స్వేచ్ఛాసంరంభమునందు భాగస్వాములుగ నుండునటుల జేయగలుగును.

విదేశవస్త్రబహిష్కరణమా, లేక ఆంగ్లవస్త్రబహిష్కరణమా ?

ద్వేషస్వభావ మటుండ ఆంగ్లవస్త్రబహిష్కరణముయొక్క-కాదు-ఆంగ్ల వస్తుబహిష్కరణముయొక్క నష్టములను నిరూపించు టిప్పు డావశ్యకము. ఆంగ్ల వస్తుబహిష్కరణమును గూర్చి పలువురు దేశాభిమానులు ముచ్చటించియున్నారు. హిందూదేశ క్షేమము మదియందుంచుకొని ఆ బహిష్కరణమును గూర్చి నే మాటలాడుచున్నాను. ఆంగ్లవస్తువు లన్నియు మనకు హాని గలిగింపజాలవు. కొన్ని ఆంగ్లగ్రంథములు మనకు ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానలాభములను పొందుటకు

సహాయపడును. వస్త్రములను గూర్చి ఒక ఆంగ్ల వస్త్రములు మాత్రమే మనకు హానిగలిగించునని తలంపజనదు. విదేశీయవస్త్రము లన్నియు, అంతేకాక, కొంతవరకు మన మరలపై తయారగు బట్టలుగూడ మనకు హానిగలిగించును. వడుకుట ఖద్దరుధరించుట మూలమున గలిగిన బహిష్కరణముయొక్క ఫలితములు ఒక్క ఆంగ్లదేశ వస్త్రములను ప్రత్యేకముగ బహిష్కరించుట వలన గలుగజాలవు. అందుచే విదేశీయవస్త్రములనే బహిష్కరించు టావశ్యకము. ఈ బహిష్కారము నొక అపరాధముగా నెంచరాదు. భారతజాతి జీవించవలయునన్న విదేశవస్త్రబహిష్కరణ మత్యవసరము.

సందేహ నివృత్తి

రాటము ఉద్రేకమును గలుగజేయ దనియు, వడుకుట ఆడువారి పని యనియు, రాటముపై పని చేయుట పూర్వకాలమునకు మరలుటయనియు, యంత్రనిర్మాణమునకై సలుపు శాస్త్రపరిశోధన జ్ఞానమునకు రాట మొక ఆటంకము కానేరదనియు

విమర్శకులు వాదించుచున్నారు. కాని నా యభిప్రాయము ప్రకారము హిందూదేశమునకు వలయునది గట్టిపరిశ్రమయే గాని ఉద్రేకముగాదు. లక్షలకొలది ప్రజలకు గట్టిపరిశ్రమయే ఒకవిధమగు ఉద్రేకము. అదియే ఉద్రేకమునుగలిగించు పరమౌషధము. రాటముపై మనము తగినంతకృషి సలుపలేదు. అసలు రాటమునుగూర్చి మనము పూర్తిగ ఆలోచించలేదు. మాటిమాటికి తామామోదించిన తీర్మానములను అఖిల భారతజాతీయోప సంఘసభ్యులు తామే ఆచరింప జాలకున్నారు. మనలో అధికసంఖ్యాకులు రాటమునందు విశ్వాసము లేకుండ నున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఉద్రేకము గలిగించుశక్తి రాటమునకు లేకపోవుటచే రాటము నిరుపయోగమని చెప్పుట న్యాయముగాదు. అది ఆడువారికి తగిన పనియని చెప్పుట నిజపరిస్థితులను గ్రహింపకుండుట యగును. అసంఖ్యాకములగు రాటముల సముదాయమే యంత్రములు. యంత్రములు పురుషులచే నడుపబడుచున్నవి. పురుషులయొక్క యోగ్యతకుతగని పరిశ్రమలు కొన్ని కలవను తలంచు మూర్ఖతనుండి తెప్పరిల్లు కాలము వచ్చినది. మామూలుస్థితిగతులందు రాటముపై స్త్రీలే

పరిశ్రమ చేయవచ్చును. కాని ఇకముందు కొందరు పురుషులుకూడ ఎప్పుడును రాటముపై పని జేయుచు దానిని గృహపరిశ్రమగ అభివృద్ధిలోనికి దేవలసియున్నారు. ఇంతవరకును రాటముపై జరిగినకృషి పురుషుల సహాయము లేకుండ జరిగియుండెడిదిగాదు. మనలో కొంతమంది రాత్రింబగళ్లు దానినిగూర్చి యాలోచింప కున్నచో నీ యభివృద్ధి గలిగియుండెడిదిగాదు.

యంత్రములు

యంత్రములగూర్చి గాంధిగారి యభిప్రాయములని ఇదివరకు నాపై యారోపింపబడినవి యిప్పుడు మీమనసులోనుంచిపారద్రోలుదురుగాక. ప్రప్రథమమున అహింసను దేశీయులెల్లరును ఒప్పుకొనునట్లు జేయుటకు ఎంతప్రయత్నించుచున్నానో యంత్రనిర్మాణమునుగూర్చి అంతకంటె ఎక్కువ ప్రయత్నము చేయుటలేదు. రాటమే ఒకవిధమగు చిత్రయంత్రము. ఈరాటమును గనుగొనిన మహానుభావునకు ప్రతిదినమును నేను వందనము లాచరించుచున్నాను. 15,00 మైళ్లు వెడల్పు గలిగి, 1900 మైళ్లనిడుపు గలిగిన వి స్తీర్ణప్రదేశమునందు వేలకొలదిగనున్న

గృహములందు ఆకలిబాధలేకుండ జేసిన హిందూదేశపు యీయొక్కగృహపరిశ్రమనుగూడ కావలయునని, దురుద్దేశముతో నాశనముచేయుటకు నే నెంతమాత్రమును సమ్మతింపజాలను.

నూలుచందా

రాటమనిన నాకీపిచ్చియెందులకో మీరిపుడు గ్రహింపగలరు. దానిని చందాగా ఏర్పాటుచేయుటకెందులకు సాహసించితినో, స్వరాజ్యపక్షము తరఫున దేశబంధుదాసు, పండిత మోతీలాలునెహూౄ్రిగార్లు దానినెందుల కంగీకరించిరో, యిపుడు మీరు వింతపడకుండ నే గ్రహింపగల్గియుందురు. నాయిష్టము వచ్చినట్లు నన్ను చేయనిచ్చినచో, నూలువడుకుట కంగీకరింపనివారు, అన్నిసమయములందును ఖద్దరును ధరింపజాలనివారు, ఒక్కరుకూడ జాతీయసభాసభ్యులపట్టికయం దుండజాలరు. ఏదియెట్లున్నను స్వరాజ్యపక్షమువారు దీని కంగీకరించినందులకు వారికి నేను కృతజ్ఞుడను. అందుగోగలమార్పు బలహీనతను సూచించుచున్నది. అంతేకాక అవిశ్వాసమునుకూడ సూచించునుగాని యిదే యొకవిధ

ముగా గొప్పప్రయత్నమునకు తోడ్పడగలుగునని నావిశ్వాసము. ఇందు సంపూర్ణమైన నమ్మకము గలవారందరకిని యిది మంచిఫలముల నొసగు ప్రయత్నములచేయుటకు అవకాశము నిచ్చుచున్నది.

వేరుసందేశ మేమియు లేదు

భారతీయులకు రాటమువడుకుడని చెప్పుటకన్న వేరుసందేశమును దేనిని నే నీయజాలను. అందుచే రాటమునుగురించి నేనింతగ జెప్పుచున్నాను. న్యాయములును, శాంతియుతములును నగు మార్గములచే స్వరాజ్యము సంపాదింపవలయు ననిన వడుకుట కన్న మంచియుపాయ మింకొకటి నాకు తెలియదు. నే నింతకుముందు చెప్పినట్టుల హింసకుబదులు రాటమును భారతీయులందరును ఒప్పుకొనవచ్చును. శాసనోల్లంఘనము నాకు పరమసమ్మతము. విదేశవస్త్రబహిష్కరణమునందు మనము జయము బడయువరకును శాసనోల్లంఘనముద్వారా స్వరాజ్యమును బడయుట దుస్సాధ్యము. రాటమునుగూర్చిన నా యభిప్రాయములు మీకు సమ్మతము కావేని జాతీయమహాసభకు నేనేల నిప్పుడిమోజకుడ నగు మార్గ

దర్శకులుగ నుండవలెనో మీరే సులభముగ దెలిసికొనగల్గుదురు. రాటమునందుగల మాహాత్మ్యమును మీరు సరిగ గుర్తింపనిచో జాతీయాభివృద్ధికి నేనొక గొప్ప యాటంకమని కొందరు స్నేహితు లనుకొనునటుల మీరుగూడ తలంపవచ్చును.

నేను చెప్పినది మీ మనసులకు నచ్చనిచో, మీ యాలోచనల కనుకూలముగ నుండనిచో మీరు నానాయకత్వమును నిరసింపకుండుట మీ విధిని మీరుగుర్తింపలేదని వెల్లడియగును. "మేము ఒప్పుకొనము" అని వ్యతిరేకముగా చెప్పుటకు ధైర్యముగాని చొరవగాని మనకు లేదని విల్లింగుడను ప్రభువు చెప్పినట్లు మరల నిక నెప్పుడును నెవరును చెప్పకుండునటుల జేయుడు. నా సూచనయందు మీకు నమ్మకము లేనిచో దానిని మీరు ధైర్యముతో నిరసించుటయే స్వరాజ్యసంపాదనయం దొకసోపాన మగును.

హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యత

హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యత రాటముకన్న తీసిపోవునదిగాదు. అది మన ప్రాణవాయువు. స్వరాజ్యసంపాదన కిది యావశ్యకమని దాదాపుగ నెల్లరును

ఏకగ్రీవముగ నొప్పుకొనుటచే ఈ విషయమై మీ కాలము నెక్కువ వృథపుచ్చదలచుకొనలేదు. 'దాదాపుగ' అని ఏల ఉపయోగించితి ననగా కొందరు హిందువులు మహమ్మదీయులును ప్రత్యేకముగ హిందూరాజ్యముగలభారత దేశముగాని, పూర్ణముగ మహమ్మదీయ ప్రభుత్వముగల భారత దేశముగాని లేకున్నచో ప్రస్తుతపరిస్థితులలోవలె ఆంగ్ల దేశముపై ఆధారపడి యుండుటయే మంచిదని తలంచుచున్నారు. అదృష్టవశమున వారిసంఖ్య చాల తక్కువగ నున్నది.

ప్రస్తుత వైషమ్యములు తాత్కాలిక క్రోధముచే గలిగినవనియు, ఇవిపోయి స్థిరస్నేహమేర్పడుననియు, మౌలానాషౌకతాలీగారికి గల యూహాలే నాకునుగలవు. ఇంతవరకును నిదురించుచున్న ప్రజలందు అసహాయోద్యమము, దానికిపూర్వము మహమ్మదీయులతో సమానముగ హిందువులు గూడ సంరంభము జరిపిన ఖిలాఫత్ ఉద్యమము అన్ని పక్షములకును, ప్రజలందరకును నూతనమగు స్వయంజ్ఞానమును గలుగజేసెను. అసహాయోద్యమము విజృంభణమున నున్నపుడు నిరుత్సాహపడిన

కొందరు అసహాయోద్యమమిపుడు తగ్గుదలలో నుండుటచే అవకాశమును గల్పించుకొని మూఢమతవిశ్వాసములచే స్వమతస్వార్థపరత్వముచేతను కలహములకు అవకాశములను గలుగజేయుచున్నారు. వీనిచే గలిగిన ఫలితములు రెండుసంవత్సరములనుంచియు జరుగుచున్న చరిత్రయందు వ్రాయబడియున్నవి. మతమనుమిషచే చాల అన్యాయములు జరిగినవి. మతమను పేరుతో అల్పవిషయములన్నియు కొండంతలుగ జేయబడినవి. స్వమతవిశ్వాసోన్మాదులు తమహక్కులకు అణుమాత్రము భంగమురాగూడదని తలచుచున్నారు. రాజకీయ, ఆర్థికవిషయములనుమిషచే వైషమ్యములు పెంపుజేయబడుచున్నవి. కోహాటులో ఈదురంతములు మిన్నుముట్టినవి. అచటి స్థానికప్రభుత్వమువారి అలక్ష్యముచే నీఘోరము మరింత వృద్ధియైనది. అట్టి ఘోరమునకు కారణముల నారసి తప్పులు ఫలానివారివియని నేను నిర్ణయింపదలచుకొనలేదు. అట్లు చేయుదమనినను తగినసామగ్రి నాయొద్దలేదు. ప్రాణములురక్షించుకొనుటకు హిందువులుపారిపోయిరని చెప్పినజాలును. కోహాటులో మహమ్మదీయుల

సంఖ్య మిక్కుటముగ గలదు. పారతంత్ర్యప్రభుత్వముక్రింద నెంతవరకు సాధ్యమగునో అంతటి రాజకీయాధికారమును గలిగియున్నారు. అందుచే అధికసంఖ్యాకులైయున్నవారిమధ్య హిందువుల క్షేమమున కేమాత్రమును భంగము గలుగకుండునటుల జూచుట వారివిధి. అచట హిందువులు అధిక సంఖ్యాకులుగ నుండినచో వారెట్లుందురో ఇపుడుగూడ అటులనే వీరుండవలెను. పారిపోయిన హిందువులను తిరిగి కోహాటునకు సురక్షితముగ తీసికొని వచ్చువరకును కోహాటుమహమ్మదీయులు విశ్రాంతి జెందరాదు. ప్రభుత్వమువారు పన్నిన చిక్కుసందు తగుల్కొనక తమ ప్రాణములకును, ఆస్తులకును సంపూర్ణముగ క్షేమముగలుగునను నమ్మకము కుదురునంతవరకును కోహాటు మహమ్మదీయులువచ్చి వీరిని దోడ్కొనిపోవువరకును, హిందువులు కోహాటునకు పోకుండుటకు నిశ్చయము చేసికొందురుగాక !

మహమ్మదీయు లెంత యధిక సంఖ్యాకులుగ నున్నను వారు హిందువులను తమవలెనే చూచుకొనుచు వారిని స్నేహితులుగభావించిన హిందువులు

వారిమధ్య నివసింపగలుగుదురు. హిందువులే యధిక సంఖ్యాకులుగనుండినచో మహమ్మదీయులు గూడ హిందువులయొక్క స్నేహభావముపైనే యాధారపడి నివసింపగలుగుదురు. దొంగలు తోడుమోతుల నుంచి, ప్రభుత్వమురక్షింపగలదు. కాని స్వరాజ్య ప్రభుత్వమైనను ఒక మతమువారు ఇంకొక మతము వారిని బహిష్కరింపదలచినచో నేమియు చేయజాలదు. ప్రభుత్వములు అసాధారణ పరిస్థితులందు అక్కరకువచ్చును. కాని వైషమ్యములు సామాన్యమైపోయినపుడు అది దేశీయపరస్పరసంగ్రామమై (Civil war) ఏదోయొకపక్షమునెగ్గువరకది జరుగుచునేయుండును. ప్రస్తుతము మన ప్రభుత్వము పరాయిదగుటచే మన మెందరముకలిసినను మనలనుండి రక్షించుకొనుటకు శక్తిగలిగియున్నది. అది మారువేషముతోనున్న సైనిక ప్రభుత్వము. ఈమతవైషమ్యముల నాపుటకు ఈప్రభుత్వము తలపెట్టినచో అట్లు చేయుటకు దానికి శక్తిగలదు. ఏ స్వరాజ్య ప్రభుత్వమైనను ప్రజాసమ్మతమగు ప్రభుత్వముగ నుండదలచుకొనినపుడు యుద్ధమునే పరమావధిగ గలిగియుండజాలదు.

స్వరాజ్యప్రభుత్వ మనగా హిందువులు, మహమ్మదీయులు తదితరులు గలసి సఖ్యముతో మంచి భావములతో స్థాపించినప్రభుత్వమని నాయర్థము. స్వరాజ్యము కావలెననినచో హిందువులును, మహమ్మదీయులును వారి విభేదములను మృదువుగ స్నేహభావములతో పరిష్కరించుకొనవలెను.

ఢిల్లీలో జరిగిన ఐకమత్య సమావేశము మతవైషమ్యములనుదొలగించుమార్గమును సూచించినది. వివిధనాయకులమహాసభవారు నిర్ణయించిన ఉపసంఘముహిందూమహమ్మదీయులలోరాజకీయ విభేదములను తొలగించుసూచనల చేయుటకే కాక అన్నిపక్షములు, అన్నికులములు, అన్నిజాతుల వారికి, అన్నిమతములవారికినిగలవిభేదములను తొలగించుటకుగల నిర్ణయములను జేయవలయునని కోరబడినది. సాధ్యమైనంతత్వరలోజాతిమతవైషమ్యములను తొలగించుటయే మనగమ్యస్థానమై యుండవలయును. జాతిమతప్రాతినిధ్య ముండరాదు. ఎన్నికదారులు గుణాగుణములనుబట్టియే పక్షపాతములేక ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలయును. అర్హులైనట్టి పురుషులు, స్త్రీలును, సేవచేయుచుండవలెను.

జాతివిద్వేషములును, ప్రత్యేకాభిమానములును విస్మరణీయము లగు కాలము వచ్చువరకును అధికసంఖ్యాకులభావములను సంశయించు స్వల్పసంఖ్యాకులకు స్వాతంత్ర్యమీయవలెను. అధికసంఖ్యాకులు స్వార్థత్యాగుల ఆదర్శమును జూపవలెను.

అస్పృశ్యత

స్వరాజ్యమునకు అస్పృశ్యత మరియొక ఆటంకము. స్వరాజ్యమునకు హిందూమహమ్మదీయమైత్రి చేకూరుట ఎంత యావశ్యకమో, ఈ అస్పృశ్యత తొలగుట అంత యావశ్యకము. ఈ సమస్య ముఖ్యముగ హిందువులకు సంబంధించినది. వారు నిమ్న జాతులకు స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చువరకును స్వరాజ్యమును పరిగ్రహింపరాదు. నిమ్నజాతులను అణగద్రొక్కుటవలన వారును అణగారిపోయిరి. హిందూస్థానమునందు ఆదినివాసులను ఆర్యదండయాత్రికులు, ఆంగ్లదండయాత్రికులవలెనె, అంతకన్న నీచముగ కూడ హింసించిరని చరిత్రకారులు మనకు చెప్పెదరు. అట్లైనయెడల మనము అస్పృశ్యులను తరగతిని కలుగ జేసినందులకు మన కీ బాని

సత్వము తగినశిక్షయే యనవలయును. ఈ కళంకమును ఎంతత్వరగా తొలగించిన మనకు—హిందువులకు—అంత మంచిది. కాని అస్పృశ్యత భగవన్నిర్మాణమని పురోహితులు చెప్పెదరు. హిందూమతమునుగూర్చి నాకును కొంత తెలియును. పురోహితులు చెప్పినది తప్పని నేను గట్టిగ చెప్పగలను. భగవంతుడు మానవాళిలో కొందరను, అస్పృశ్యులుగా విభాగించెననుట అసత్యము. కాంగ్రెసు సభ్యులైన హిందువులు సాధ్యమైనంత త్వరలో ఈఅడ్డును కొట్టివేయవలయును. వైకం సత్యాగ్రహులు మనకు దారిచూపుచున్నారు. వారు శాంతదృఢమనస్కులై సంగ్రామమును జరుపుచున్నారు. వారలకు ధైర్యస్థైర్యవిశ్వాసములు గలవు. ఏయుద్యమము నందైనను ఈ గుణపుంజ మున్నయెడల అయ్యదీ తప్పక విజయము కాంచును.

రాజకీయ లాభమునకై ఈకాలమున నిమ్న జాతులను, మోసపుచ్చుట యనునది, హిందూ సోదరులకు తగ దని నేను హెచ్చరించుచున్నాను. హిందువులు, హిందూ మతమందు అస్పృశ్యతను

తొలగించునట్టి తపస్సు చేయవలసియున్నది. పవిత్రత గాంచవలసినది అస్పృశ్యులుగారు; ఉన్నతజాతివారే. అస్పృశ్యతయందు ప్రత్యేకదుర్గుణమేమియులేదు. అపరిశుద్ధముగాని, మురికిగాని లేదు. మనము ఉన్నత జాతివారము. ధూర్తులమై మన తప్పులను మనము తెలిసికొనక మనము అణగద్రొక్కి యుంచిన సోదరుల తప్పులను పెద్దచేయుచున్నాము. దేశములవలెనే మతములుకూడా సర్వసమానత్వమును గలిగియున్నవి. భగవంతుని ప్రసాదానుగ్రహములు ఏదో ఒక దేశమునకుగాని మతమునకుగాని ప్రత్యేకపు హక్కులుకాజాలవు. ఆ భగవంతుని సేవించి ప్రతివారును వానిని బడయుచుందురు. అన్యాయ, అసత్య, దౌర్జన్యములను విశ్వసించు దేశముగాని, మతముగాని ప్రపంచమున నామరూపములు లేకుండబోవును. భగవంతుడు తేజోమూర్తి, అంధకారమయుడుకాడు. భగవంతుడు ప్రేమమూర్తి, ద్వేషికాడు. భగవంతుడు సత్యమూర్తి, అసత్యమూర్తి కాడు. భగవంతుడే మహామహుడు. మనము ఆయనచే సృజింపబడినవారము; భూమితో సమానులము. అట్టి మనము నిమ్నస్థాన

మందున్న భగవత్సృష్టిని నమ్రతతో గౌరవింపవలయును. సుదాముడు చిరిగినగుడ్డపీలికలతో నున్నను అన్యులను భావింపమిచే శ్రీకృష్ణు డాతిథ్యమొసంగెను. మతమునకు త్యాగమునకును మూలము ప్రేమ యనియు, ఈ క్షణభంగురదేహము స్వార్థమునకును, అధర్మమునకును మూలమనియును, తులసీదాసు చెప్పుచున్నాడు. మనము స్వరాజ్యమును పొందినను పొందకున్నను, హిందువులు వేదములందలి తత్త్వమును పునరుద్ధరించి, కార్యాచరణలో పెట్టుటకుముందు తాము పునీతులు కావలయును.

స్వరాజ్యవిధానము

అయితే, ఈ రాటము, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి, అస్పృశ్యతా నివారణము, ఒక ఆదర్శమునుచేరు సాధనములుమాత్రమే. ఆదర్శ మేదో మనకు తెలియదు. నాకు సాధనములు తెలిసిన చాలును. నాజీవితతత్త్వమునందు సాధనములును, ఆదర్శములును ఒక్కటిగనే కాన్పించెను. కాని ప్రజలకు ఆదర్శ మేదియో సరిగా తెలియవలెనని, బాబు భగవాన్దాసు దృఢముగ కోరినందువలన

నేనును అందుల కియ్యకొంటిని. భారతదేశము కోరి సంరంభము చేయుచున్న స్వరాజ్యవిధానము తన్నిర్వచనమును పూర్తిగ దెలిసికొనవలెనని, ఆయన కోరెను. సర్వపక్షమహాసభచే నిర్మింపబడిన ఉపసంఘమునకు ఈపని నంటగట్టితిని. ఆయుపసంఘము వారు, అన్ని పక్షములకు అంగీకారవిధానమును తయారుచేయుదు రని నమ్మెదను. వారు పర్యాలోచించుటకై నేను ఈక్రింది యంశములను సూచించెదను :—

(1) ఎన్నుకొను అధికారము ఉండుటకు ఆస్తి హోదానుబట్టి కాక కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు సూచింపబడినటువంటి కాయకష్టమేదో షరతుగ నుండవలెను. ఆస్తి విద్యలవలన ఇచ్చినహక్కు పరీక్షించిచూడగా పనికిరానిదై పోయెను. కాయకష్టము, కోరువారికి ప్రభుత్వమునందు పాల్గొనుటకును, దాని క్షేమము నాలోచించుటకును అవకాశమిచ్చుచున్నది.

(2) శాంతి సమయములందు ఆస్తిని, ప్రాణమును రక్షించుకొనుటకు సరిపోవునటుల వినాశకరమగు సైనికవ్యయము తగ్గింపవలెను.

(3) న్యాయపరిపాలనమునకు ఖర్చు తగ్గవలెను. అందులకు చివర అప్పీలుకోర్టు లండనులోగాక ఢిల్లీలో ఉండవలెను. సివిల్ దావాలలో తగాదాలన్నియు పంచాయతుల తీర్మానమునకు ఒప్పుకొనునటుల కక్షిదారులను ఒప్పింపవలెను. పెద్దపెద్దమోసములు, అన్యాయములు చేసిన కేసులలోతప్ప పంచాయతుల తీర్పులే కాయముకావలెను. మధ్య కోర్టు లేమియు ఉండరాదు. కేసుల నడుపుతంతు అంతయు స్పష్టము చేయవలెను. మనము ఆంగ్లవిధానమును బానిసలముగా అనుసరించితిమి. పలసరాజ్యములందు కక్షిదారులు తమ కేసులలో తామే వాదించుకొనునటుల న్యాయవిధానము స్వల్పముచేయు ఉద్యమము గలదు.

(4) మద్యములు, మత్తుద్రవ్యములనుండి ఆదాయము అసలు లేకుండచేయవలెను.

(5) సివిల్, మిలిటరీ ఉద్యోగుల జీతములు, దేశముయొక్క స్థితిగతులను బట్టి తగ్గింపవలెను.

(6) రాష్ట్రములను, భాషల ననుసరించి విభజించి ప్రతిరాష్ట్రమును పరిపాలనాభివృద్ధి గాంచు

టకు కీలగునటుల సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మీయవల యును.

(7) విదేశీయులకిచ్చిన హక్కులన్నిటినిగూర్చి విచారించుటకు ఒక సంఘమును నియమింపవలెను. ఆవిచారణసంఘము తీర్మానములకు లోనై యుండు నటుల న్యాయార్జితమగు విదేశీయుల హక్కులకు సంపూర్ణరక్షణ మొసంగవలెను.

(8) కేంద్రప్రభుత్వమునుండి ఎట్టి ఆటంకము కలుగకుండ భారత సంస్థానాధీశులహోదాకు సంపూర్ణరక్షణ మొసంగవలెను. అయితే ఈసంస్థానము నందలి పౌరులు పీనల్‌కోడ్డుక్రింద నేరములు చేయకున్నయెడల స్వపరిపాలన మనుభవించు భారత దేశమందు నివాసపుహక్కునుకలిగియుండవచ్చును.

(9) నిరంకుశాధికారము లన్నిటిని రద్దుచేయవలెను.

(10) సర్వోన్నతమైన ఉద్యోగము, అందులకు తగిన వారందరికిని యియ్యవచ్చును. సివిల్, మిలిటరీసర్వీసుల పరీక్షలు భారతదేశమందేజరుగవలెను.

(11) అన్యోన్యసహాన ముండునట్లుల అన్నిమతములకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మొసంగవలెను.

(12) రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందును, శాసన సభలందును, న్యాయస్థానములందును, ఆయారాష్ట్రముల దేశభాషనే ఉపయోగింపవచ్చును. చివర అప్పీలు కోర్టులో ప్రీవీకౌన్సిలునందు హిందూస్థాని యుండవలెను. లిపి దేవనాగరముగాని, పారసీకముగాని యుండవలెను. కేంద్రప్రభుత్వమందును, కేంద్ర శాసనసభయందును, హిందూస్థానియే వాడవలెను. రాజ్యతంత్రమునందు దేశదేశములతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఆంగ్లమునందు జరుపవచ్చును.

పైన తెలిపినవానిలో నాకు తోచినటుల స్వరాజ్యమునకు కావలసినవి కొన్ని చెప్పితిని. ఈ నాభావములు మీకు విపరీతములుగతోచి నవ్వరని నమ్మెదను. నేను చెప్పినపనులను, పరిగ్రహించుటకు గాని చేయుటకుగాని నేడు మనకు శక్తి లేకపోవచ్చును. పోనీ! అందులకు యిష్టమైనగలదా? అట్టి కోరికనైనను కృషిచేసెదము. స్వరాజ్యవిధానమును చిత్తు తయారు చేయుటకు నిర్మింపబడిన సంఘము ఈ విపరీతపు సూచనలయెడల యితరవ్యక్తుల పంపు సూచనలయెడలకంటె ఎక్కువ దృష్టిని వినియోగింప నక్కరలేదని నేను చెప్పుచున్నాను. ఈ

నాభావములను ఎక్కువవ్యాప్తి గాంచవలయుననియే ఈ ఉపన్యాసమునందు చేర్చితిని.

స్వాతంత్ర్యము

పైన వివరించిన విధానమునుబట్టి చూడ బ్రిటిషు సంబంధమును సమానగౌరవ షరతులపై నుంచుకొనునటుల నూహింప వచ్చును. కాని కాంగ్రెసుసభ్యులు కొందరు బ్రిటనుతో సంబంధములేకుండ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కావలెనని కోరువారున్నారని నాకు తెలియును. వారు సమాన భాగస్వాములుగా కూడనుండ నొల్లరు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు చెప్పినటులచేసి సమానత్వమునకు మనకు తోడ్పడునెడల బ్రిటిషు సంబంధము పూర్తిగ వదలుకొనుదానికంటె అదియే ఎక్కువ విజయముగాంచును. కాబట్టి నేను సామ్రాజ్యాంతర్గత స్వరాజ్యమునకే ప్రయత్నించెదను. కాని బ్రిటను తప్పిదమువలన వేరగుట ఆవశ్యకమైనయెడల నేనందుల కేమాత్రమును వెనుదీయను. అట్లు వేరుచేయుభారమును నేను బ్రిటిషుప్రజలమీదనె పడవేసెదను. ఈకాలమున సంపూర్ణస్వతంత్ర దేశములు

ఒకటితో నొకటి యుద్ధముచేసికొనక ఒకదానిపై నొకటి ఆధారపడి మిత్రబృందముగ నుండవలెనని విజ్ఞానులు కోరెదరు. అట్టిఫలితము చేకూరుటకెంతకాలమో కావచ్చును. అట్టిఘనత మన దేశమునకే రావలయునని నేను కోరను. కాని మనము స్వతంత్రముగ నుండుటకన్న పరస్పరమాధారపడియుండు స్వాతంత్ర్యమునకు సిద్ధముగ నున్నామని తెలుపుటలో విశేషముగాని అసాధ్యముగాని నా కేమియు కాన్పించుటలేదు. భారతదేశముతో సంబంధమేమియు లేదని చెప్పవలసిన భారము బ్రిటనుమీదనే యుండవలెను. స్వాతంత్ర్యము మాకు కలదని చెప్పుకొనకుండ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముతో నుండుశక్తిని నేను కోరెదను. బ్రిటను భారతదేశమునకు, సామ్రాజ్యమునందు సంపూర్ణ సమానత్వ మొసంగినను, నేను తయారుచేయు నేవిధానమైనను మైత్రిపై ఆధారపడియుండునుగాని, అట్లు మైత్రిలేని స్వాతంత్ర్యమును అంగీకరింపను. కావున ప్రతిదానికిని స్వాతంత్ర్యము కావలెనని కాంగ్రెసుసభ్యులు పట్టుపట్టవద్దని నేను కోరుచున్నాను. ఇందేమియు అసాధ్యమున్నదని

కాదు కాని బ్రిటను చేసిన ప్రతిజ్ఞ లన్నిటికిని ప్రతికూలముగ తన యధీనములోనే యుంచవలెనను ఉద్దేశ్యము తెలుపువరకును ఇది బొత్తిగ నావశ్యకము లేదని నాతలంపు.

స్వరాజ్యపక్షము

ఇంతవరకును నేను ఒడంబడికయందలి విషయములను, దానినుండి బయలుదేరు సంగతులను చర్చించితిని. స్వరాజ్యపక్షమున కొసంగిన సమానత్వపుహోదానుగూర్చి యెక్కువ యేమియు జెప్ప నవసరము లేదు. ఆపక్షమునుగూర్చి యేమియు జెప్పుట యిష్టము లేదు. కారణము అర్హత లేదని గాదుగాని శాసనసభాప్రవేశమును గూర్చి ఆ పక్షాభిప్రాయములలో నేను పాల్గొనజాలను. కాని నేను కాంగ్రెసులోనుండి దానిని నడుపవలసియే యుండునెడల ఉన్న సంగతులనున్నట్లు గుర్తింపవలెను. కాంగ్రెసునుండి విడిపోవుటగాని, యీ అధ్యక్షగౌరవమును తిరస్కరించుటగాని సులభమే. కాని అట్లు గాలేదు. దేశముయొక్క క్షేమమును గమనించియే యిందు కియ్యకొంటిని. స్వరాజ్యపక్షము అధిక సంఖ్యాక

ముగ లేకున్నను కాంగ్రెసునందు బలముగ నభివృద్ధి గాంచుచున్న స్వల్పసంఖ్యాకపక్షమై యున్నది. దేశములో దానియొక్క హోదానుబట్టి కాంగ్రెసునందు విభాగము చేయుట నా కిష్టము లేదు. అందుచేత నాఅంతరాత్మకు భిన్నముగ లేనంతవరకును, ఆపక్షముయొక్క షరతులకు నేనంగీకరింపక తప్పదయ్యెను. ఆషరతులు కారణరహితము లని నాకు దోచుట లేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు పేర తమవిధానమును నడుపగోరెదరు. బహిష్కారపక్షమువారు వారి విధానమునకు బాధలుగాకుండ అట్లు జరుపుకొనుమార్గము నాలోచింపవలెను. ఇందుల కొకమార్గమున వారు తమవిధానమును నిర్ణయించుకొని నిర్వహించుకొనుటకు ఆర్థికవ్యవహార బాధ్యతలు వారివి వారికి వదలిపెట్టుట. కాంగ్రెసు కొంత బాధ్యత పాల్గొనకుండ ఆవిధానమును నడుపజాలదు. నేనుగాని, యేబహిష్కారపక్షసభ్యుడుగాని ఆబాధ్యత వహింపజాలము. అందువలన నేనావిధాననిర్మాణమునందు పాల్గొనజాలను. అందును మనస్సునకు నచ్చకుండ నిర్మించుట యసాధ్యము. విశ్వాసమెందుగలదో మనసుగూడ అక్కడకే పోవును.

శాసనసభాకార్యక్రమవిషయమున కాంగ్రెసు పేరు నుపయోగించుకొనుటకు స్వరాజ్యపక్షమునకు సంపూర్ణాధికారము నొసంగుటవలన కాంగ్రెసు నందు జేరవలె ననుకొనిన యితరపక్షములవారిస్థితి వెగటుగనుండునని నాకు దెలియును. కాని అదితప్పని సరిగ నాకు దోచుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షము తనకు గల అనుకూలమును అర్పణచేయజాలదు. అయినను ఆపక్షమేలాభములు గోరినను స్వతంత్రమునకు గాక దేశమునకే కదా. అన్నిపక్షములవారికి అది ఒక్కటే ఆశ ఉండగలదు. కావున యితరులుగూడ కాంగ్రెసునందు జేరి దేశముయొక్క రాజకీయములకు మార్గముకీయుటకు పనిచేసెదరని నేను నమ్మెదను. డాక్టరు బెసెంటు దీనికి మార్గదర్శకురాలయ్యెను. ఆమె యింకను యెన్నియోపనులు చేసెడిదేకాని కాంగ్రెసులోనికివచ్చి పనిచేసి యెన్నికదారులను తన యభిప్రాయమునకు ద్రిప్పవలెనను అభిలాషగలదు. బహిష్కారపక్షమువారు ఒడంబడికకై యెట్టిసంశయము లేకుండ సమ్మతుల నీయవచ్చును. అన్నిపక్షములవారును గలసి పనిచేయవలసిన దేశీయకార్యక్రమము ఖద్దరు, హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి,

హిందువులు అస్పృశ్యతను దొలగించుట, మై యున్నది. ఇదిమాత్రము వారు కోరుటలేదా? సంఘసంస్కరణమేనా?

ఈ కార్యవిధానముతో కాంగ్రెసు సంఘసంస్కరణసంస్థగమాత్రము మారునని సూచింపబడెను. నేను అందు ఏకీభవింపజాలను. స్వరాజ్యమునకు ముఖ్యముగ కావలసిన ప్రతికార్యమందు సంఘసంస్కారముకన్న ఎక్కువైనదిగనున్నది. ఆ పనిని కాంగ్రెసే కావింపవలెను. కాంగ్రెసు, సర్వకాలమును ఈపనినే చేయవలెనని ఎవ్వరును సూచింపలేదు. కాని వచ్చే సంవత్సరము మాత్రము నిర్మాణకార్యమునకే లేదా నేను యింకొకరీతిని వర్ణించినటుల అంతరభివృద్ధికే కాంగ్రెసు పనిచేయవలెనని సూచింపబడెను.

కాంగ్రెసు చేయవలసిన నిర్మాణకార్యక్రమాంశము లింతటితో ఒడంబడికయందు పూర్తిగ దెలుపలేదు. నేను జెప్పబోవునవి మిగుల ముఖ్యమైనవి. కాని వానియందు వివాదములకవకాశము లేకపోవుటచేతను, పై దెల్పిన మూడంశములవలె

నవి స్వరాజ్యమునకు కేవల మంత ముఖ్యము గాకపోవుటచేతను ఒడంబడికయందు దెలుపమైతిమి.

జాతీయ పాఠశాలలు

అట్టిది జాతీయవిద్యాలయముల పోషించుటొకటి. ఖద్దరుతరువాత జాతీయవిద్యాలయములు నడుపుటయే విజయవంత మయ్యెనని ప్రజలకు దెలియక పోవచ్చును. ఏమాత్రము విద్యార్థులు మిగిలినప్పటికిని వీనిని వదలిపెట్టరాదు. రాష్ట్రములన్నియును అందలి కళాశాలలను పాఠశాలలను నిలువబెట్టుకొనుట గౌరవాంశమైయున్నది. అట్లుగాకున్నయెడల వానిని పోషించి బలపరచుటకు యెక్కువ ప్రయత్నములు చేయవలెను. చాలరాష్ట్రములందు జాతీయపాఠశాలలును కళాశాలలును గలవు. గుజరాతులో జాతీయవిశ్వవిద్యాలయము గలదు. దానికి సంవత్సరమునకు ఒకలక్ష ధనము ఖర్చగును. దానిక్రింద 3 కళాశాలలును 70 పాఠశాలలును, 9 వేలమంది విద్యార్థులును గలరు. అహమ్మదాబాదులో దానికి భూమిదొరకెను. భవనముల కిప్పుడే రూ205323 ఖర్చైనవి. దేశమంతట నసహాయ మవలంబించిన విద్యార్థులే సందడి

లేకుండ మంచిపనిని జేసిరి. ఇం తద్భుతధీరత్యాగముగలదు. లౌకికదృష్టితో జూచినయెడల వారికి ప్రతిభలో వెలుంగునదృష్టముతో జూచినయెడల వారు పోయినదనుకొను దానికన్న యెక్కువ గెల్చిరని చెప్పవలయును. వారు పాఠశాలలను కళాశాలలను వదలినది పంజాబులో వానిద్వారానే యువకుల నవమానపరచుటచేతనే. మన బానిసత్వపుగొలుసులో మొదటిలంకె యీ విద్యాలయములందే నిర్మితమైనది. వానికి ప్రతిసమానములగు జాతీయ విద్యాలయములు పోషణ యెంతతక్కువగనున్నను స్వాతంత్ర్యసాధనములను నిర్మించుచున్నవి. ఇక ముం దాస అంతయును యీ జాతీయవిద్యాలయములందు జదువు బాల బాలికలపై నుండును. కావున రాష్ట్రాదాయములనుండి ముందు వీనిని పోషించుటకు వ్యయముచేయవలెనని నేను కోరుచున్నాను. కాని యీ విద్యాలయములు నిజముగ జాతీయముగ నుండవలెనన్న హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి నభివృద్ధిచేయు సంఘములుగ నుండవలెను. హిందూ బాలబాలికలు అస్పృశ్యత మతమునకు గళంక మనియు, మానవాళికి ఘోరనేరమనియు

తెలుసుకొనునట్లు చేయవలెను. ఈ పాఠశాలలందు నూలువడుకువారలకును నేతగాండ్రకును దగిన శిక్షణ మొసంగవలెను. కాంగ్రెసునకు రాటమునందును ఖద్దరునందును పటుత్వము గలదని విశ్వాసముండునెడల యీ విద్యాలయములు రాటముయొక్క శాస్త్రమును సిద్ధముచేయునని తలంపవచ్చును. అవి ఖద్దరు నిర్మాణమునకు ఫ్యాక్టరీలుగ కూడనుండవలెను. దీనికర్థము బాలశాలికలకు మిగిలిన చదువు అక్కరలేదని కాదు. కాని చేతిపనులును మనోవృత్తియును తోడుగ నడుచుచుండవలెను. జాతీయ పాఠశాలయొక్కగాని, కళాశాలయొక్కగాని ప్రయోజనమును ఆధిక్యమును అందలి విద్యార్థుల పాండిత్యమునుబట్టికాక జాతీయగుణబలమునుబట్టియు, దూదేకువిల్లంబు, రాటము, మగ్గము పనిచేయుటలో పట్టుదలయు, వీనిని బట్టియుండును. ఏజాతీయపాఠశాలగాని, కళాశాలగాని మూసివేయుట నాకిష్టమేలేదు. అయితే హిందువులు కాని బాలురను చేర్చుకొనకను, అస్పృశ్యులను రానీయకుండను ఏకులుచేయుట వడుకుట ముఖ్యశిక్షణములుగ నేర్పకను ఉన్న జాతీయపాఠశాలలను

మూసివేయుటకు నే నెట్టి ఆటంకమును దెలుపను. పాఠశాలవాకిట బల్లమీఁద 'జాతీయ' యనియుండుటతోను, దానికి ప్రభుత్వసహాయము యేమియులేకుండుటతోను, సంతోషించు రోజులుపోయినవి. మరియొక విషయముగలదు. జాతీయపాఠశాలలనేకములందు దేశభాషలును హిందూస్థానియు అలక్ష్యముచేయబడుచున్నటుల గాన్పించుచున్నది. దేశభాషలలో గాని, హిందుస్థానీలో గాని విద్యగరపుట నావశ్యకత నింకను ఉపాధ్యాయులు చాలమంది తెలియకున్నారు. శ్రీయుత గంగాధరరావుగారు జాతీయవిద్యాప్రచారకులను సమావేశపరచి నేను చెప్పినయంశము లన్నిటిని చర్చించి విద్యాకర్తవ్యముల గూర్చి ఆలోచించెదరని వినుటకు సంతోషమగుచున్నది.

ఉద్యోగములను వదలిన అసహాయవాదులు

దేశసేవకొఱకు వృత్తినివదలుకొనిన న్యాయవాదులు, ఉపాధ్యాయులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు మొదలగువారినిగూర్చి చెప్పుట కిదియోశగినచోటు. సంసారమునుగడపుకొనుట కష్టమైనవారుచాలమందిగలరు.

వారలకు దేశము సహాయముచేయవలసినదే. ఖద్దరు బోర్డు, జాతీయపాఠశాలలు, కళాశాలలు, కష్టపడిపని చేసి తగినఅలవెన్సుమాత్రముదీసికొనువారికి అవకాశము గలుగజేయవచ్చును. దేశసేవచేయునపుడు ప్రతిఫల మపేక్షింపగూడదనుభావము నాకు దోచుచున్నది.అందు ప్రతిఫలములేకుండ సేవచేయు కోరిక యుండుట ప్రశంసనీయమే కాని అందరును అట్లు చేయజాలరు.ప్రతిపనివానికిని ప్రతిఫలమియ్యవలసినదే. ఏదేశమునందుగాని ప్రతిఫలము పుచ్చుకొనకుండ పనిచేయువారలు వేలకొలదిమంది దొరకరు. కావున దేశభక్తుడు దేశసేవ చేయుచు అందులకు కొంతబత్తెము దీసికొనుట ఉచితమనుభావము అభివృద్ధియగునటుల జేయవలెను.

మత్తుపదార్థములు

దేశమునకు ముఖ్యమైన మరొక విషయము కల్లు నల్లమందు వ్యాపారమునకు సంబంధించినది. 1921లో దేశమంతటను వ్యాపించిన మద్యనిషేధ ప్రచారము దౌర్జన్యరహితముగ సాగియుండిన యెడల ఇప్పటి కెంతయో అభివృద్ధి జరిగియుండెడిది. దురదృష్టవశమున చాటుగనో బహిరంగముగనో

దౌర్జన్యరూపము దాల్చెను. అందుచేత మద్య[illegible] ప్రచారము నాపివేయవలసి వచ్చెను. దానితో మరల యథాప్రకారము కల్లు, నల్లమందు దుకాణములు విరివిగాజొచ్చెను. కాని మద్యనిషేధకార్యము పూర్తిగ జావలేదని వినుట మీకు సంతోషముగ నుండవచ్చును.ఇందుల కింకను చాలమంది శాంతముగ పనిచేయుచునే యున్నారు. ఐనను మనము స్వరాజ్యప్రాప్తియగువరకు ఈదురాచారము బొత్తిగా నశింపజేయజాలమని గ్రహింపవలెను. ఈయధర్మాదాయముతో మనపిల్లలకుచదువు చెప్పుచున్నారని గర్వపడ నవసరమేమియును లేదు. శాసనసభలందు ప్రవేశించిన కాంగ్రెసుసభ్యులు, విద్య నభివృద్ధి చేయవీలులేకపోయినను యీ ఆదాయము పూర్తిగ లేకుండజేసినయెడల వారిని నేను క్షమించెదను. మిలిటరీ ఖర్చును తగ్గింపవలెనని వారు పట్టుపట్టినయెడల నిట్టిదేమియును జరుగదు.

బెంగాలు నిర్బంధములు

ఇంతవరకును లోలోపలికుళ్లు నంతను చెప్పితిని. ఇకను బైటికుళ్లును జెప్పెదను. ఇందు మనపాలకులు చేయుపనులు ముఖ్యముగ మన యాదర్శమున కష్ట

దగులుచున్నవి. మన మిష్టమున్నయెడల వానిని మన ప్రయోజనములకే మార్చుకొనవచ్చును. లేదా వానికిలోంగి నష్టపడవచ్చును. ఈమధ్యనే పాలకులు చేసినపని బెంగాలు నిర్బంధములు. సర్వపక్ష మహాసభ దానిని పూర్తిగ ఖండించెను. ఈ దెబ్బ బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షముమీాద నని ఆ సభవారు కొంతసందేహముతో జెప్పిరి. కాని నా కట్టిదేమియును లేదు. నేను కలకత్తాకు పోయినపుడు వివిధాభిప్రాయములవారితో మాట్లాడగా యీాదెబ్బ స్వరాజ్యపక్షమువారిమీాదనే యను నిశ్చయము గల్గెను. పిదప లిట్టనురీడింగు ప్రభువుల ఉపన్యాసములవలన యీా అభిప్రాయము దృఢపడెను. వారిసమర్థన మేమియును నచ్చుటలేదు. అట్టి సమర్థనము ప్రజాభిప్రాయమన్న లెక్కలేని భారతదేశమువంటి చోటనే సాధ్యమగును. లిట్టనుప్రభువు విడుదలజేయుటకు బెట్టిన షరతులు మనవిజ్ఞానమునకు చాల అవమానకరములుగ నున్నవి. ఆ పరిస్థితులలో ఆర్డినెన్సును 1818 రెగ్యులేషనును ప్రయోగింపవలసివచ్చెనని ప్రభువు లనుటలో అపవాదము చేయుచున్నారు. జాతీయవాద మేమనగా:

1. వారుచెప్పినట్టి పరిస్థితు లున్నటుల నిర్ధారణయే కాలేదు.

2. ఒకవేళ అట్టిపరిస్థితులున్నను నివారణోపాయము, రోగమునకుచేయుచికిత్సకన్నను రోగమే మేలనిపించున ట్లున్నది.

3. ఆపరిస్థితులలో పనిచేయుటకు సాధారణ న్యాయసూత్రములే చాలును.

4. ఒకవేళ అసాధారణచర్య అవసరమైనను తామే సృష్టించిన శాసనసభ యంగీకారమునైనను బొందియుండవలసినది.

ప్రభువుల ఉపన్యాసములం దీ విషయములసలే కాన్పించవు. ప్రభుత్వమువా రెన్నియో నిరాధారపు దండనములగావించునపుడు ఆయనుభవముగల దేశము వానిని దైవవాక్కుగ నమ్మజాలదు. ఆ ప్రభువులుచెప్పు మాటలను అసత్యములనియేకాక అవి కళంకపూరితములై వెలువడినవని పలుమారు తెలిసికొనియుండుటవలన మనము నమ్మమని వారికి దెలియును. కావున వారుచేయు హామీాలు ప్రజలను హాస్యాస్పదులజేయుటయే. ఈఉపన్యాసములుచూడ మీాయిష్ట మేమిచేసినను పరేయని సవాలుచేసినట్లు

న్నది. కాని మనము అసహనముతో క్రోధము జెంద రాదు. నిర్బంధములు మనలను లొంగకుండ జేసినయెడల స్వరాజ్యము త్వరలో రాగలదు. ఏలనన : ఉపద్రవ మెంతగల్గినను స్వార్థత్యాగమును ధైర్యమును గలుగ జేయును. నిజమైన మానవుడుగాని దేశముగాని నిర్బంధమువలన, బంగారు నిప్పులో శుద్ధియగునటుల మారును. 1921లో మనము శాసనోల్లంఘనరూప మున నిర్బంధమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిమి. ప్రభు త్వమువారేమి చేసికొన్నను సరే యంటిమి. కాని యిప్పుడు మనగడ్డి మనము తినవలసివచ్చినది. మనము శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ లేము. అందుకు సిద్ధము గావచ్చును. శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధ మనగా శిక్షణము, ఆత్మనిగ్రహము, అహింస, సత్యాగ్రహము, దైవనిర్ణీతధర్మములకును, మానవ నిర్ణీతధర్మములకును విధేయతతో నుండుట ముఖ్య ముగ నలవడవలెను. దురదృష్టవశమున మనకు ఇందు లకు తగినటుల శిక్షణముగాని ఆత్మనిగ్రహముగాని లేదు. మనయందు దౌర్జన్యము గలదు. లేదందుమా నిగ్రహముతో పోరాడగల హింసాశక్తి లేదు. కావలసినంత కూడిక లేదు. ఇకను మనము

విధేయతతో నుండుట, భగవంతునకుగాని మానవు నకుగాని, నిర్బంధముమీద నైయున్నది. హిందూ మహమ్మదీయులమధ్య రోజును అట్టి ధర్మము నకు భంగముగలుగుచున్నటుల జూచుచున్నాము. శాసనోల్లంఘనమునకిది తగిన వాతావరణముగాదు. పరాధీనస్థితిలో నణగియున్నవారి కిది యొక్క టియే అసమాన ఘోరాస్త్రము. ఇక దౌర్జన్యమే విధి. అందులకు వాతావరణ మున్నటుల గాన్పించుచున్నది. అందులకు మన హిందూ మహమ్మదీయ పోరాటములందు శిక్ష గాంచు చున్నాము. దౌర్జన్యమువలన వచ్చుననినమ్మువారు యిట్లు జరుగు పోరాటముల జూచి సంతోషింప వచ్చును. కాని ఆదౌర్జన్యధర్మమునందు నమ్మకము గలవారికి 'మీరు భారతాభివృద్ధికి ఆటంకము గలుగ జేయుచున్నారు' అని చెప్పెదను. అన్నములేకమాడు లక్షలకొలదిమందియెడ మీ కేమైన దయయుండు నెడల మిత్రభావ ముండునెడల మీ దౌర్జన్యము వలన వారి కేమియు లాభములేదని తెలిసికొనుడు. మీ రెవరినైతే పదభ్రష్టులజేయ దలచుకొన్నారో వారు మీకంటె నెక్కువ కట్టుదిట్టములు గల్గి

సిద్ధముగ నున్నారు. మీరు మీ ప్రాణములను లక్ష్యముచేయకపోవచ్చును. కాని దేశమునకై ప్రాణముల విడువ గోరికలేనివారిమాట ఆలోచింపకుండ నుండరాదు. ఈప్రభుత్వము ఆత్మరక్షణకు జలియన్వాలాబాగువంటి హత్యల కిష్టపడునని మీకు దెలియును. ఇతరదేశములమాట యెట్లున్నను ఈదేశములో దౌర్జన్యము వృద్ధియగు నవకాశము లేదు. భారతదేశము అహింసకు పరమస్థానమై యున్నది. మీరు అహింసకై మీప్రాణములను త్యాగముచేయుటవలన జీవితములను మంచిరీతిని గడపుట గాదా?

నేను దౌర్జన్యవిప్లవకారులకు జేయు విజ్ఞప్తి గూడ, దౌర్జన్యయుతమగు అరాజకప్రభుత్వమునకు జేయుదానివలెనే నిష్ఫలమని నాకు దెలియును.

కావున మనము నివారణోపాయము గనుగొని దౌర్జన్యమునకన్న పటుతరసాధన మింకొకటి గలదని ప్రభుత్వమునకును దౌర్జన్యవిప్లవకారులకును దెలియునటుల జెప్పవలెను.

నిర్బంధవిధాన మొక రోగచిహ్నము

ఈనిర్బంధవిధానము ఒకదీర్ఘజాడ్యమునకు గల చిహ్న మని నేను తలంచెదను. ఐరోపీయాధికారమును, ఆసియా లొంగియుండుటయు దీనికి సిద్ధాంతము. నల్లవారు, తెల్లవారు అనికూడ ఒక్కొక్కసారి యందురు. 'శ్వేతముఖునికాడి శ్వేతముఖుని భార' మని కిప్లింగు తప్పుజెప్పెను. మలయద్వీపకల్పమున (Peninsula) తాత్కాలికముగా ననుకొనిన వర్ణాటంక మిప్పుడు దాదాపు శాశ్వతమయ్యెను. మారిషియసులో భారతీయకార్మికులు నిరాటంకముగ పనిచేయవలెను. కెన్యాఐరోపీయనులు నచట నదివరకే హక్కు యేర్పరచుకొనియున్న భారతీయులపై తోటయజమానులకు నధికారమును చలాయించెదరు. దక్షిణాఫ్రికాయూనియను, వెనుకటి బాధ్యతల నన్నిటిని లెక్కచేయక తరిమివేయగల్గినచో ప్రతిభారతీయుని తరిమివేయును. ఈ అన్నిచోట్లను భారతప్రభుత్వమును, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమును నిస్సహాయముగలేవు. కాని అచట నివాసమేర్పరచుకొనిన భారతీయుల రక్షణకై వారు తగినశ్రద్ధ

పుచ్చుకొనుట కిష్టములేకున్నారు. భారతప్రభుత్వమువారు తామేనియమించిన ఫిజీ విచారణసంఘునివేదికను ప్రచురించు మర్యాదనైన పాటింపకపోయిరి.

అకాలీల అత్యంతస్వేచ్ఛాభావమును అణచుటకు జేసిన ప్రయత్నము యీ రోగమునకే చిహ్నము. వారు ప్రాణప్రదముగ దలంచిన యుద్యమమునకై తమనెత్తురును నీటివలె ప్రవహింపజేసిరి. వారు తప్పుచేసియుండవచ్చును. ఒకవేళ అట్లుచేసిన యెడల అందు వారే తమరక్తమును ప్రవహింపజేసిరి కాని యితరుల కెవ్వరికిని హానిచేయలేదు. నాన్కానా సాహెబు, గురుకాబాగు, జెయిటోలు వారు ధైర్యముతో కష్టము లనుభవించి దేశమునకై ప్రాణములర్పించిన విషయమును విశదముజేయును. కాని పంజాబుగవర్నరు అకాలీలను అణచివేయ కంకణము గట్టుకొన్నటుల జెప్పుదురు.

నిర్బంధమువలన బర్మాదేశీయుల ప్రాణము గూడ అణగిపోవుచున్నటుల విందుము.

ఈజిప్టుస్థితి మనకంటె ఎక్కువగ నేమియు లేదు. ఎవరో వెఱ్ఱియెత్తిన ఒక ఈజిప్టుదేశీయుడు బ్రిటీషు ఆఫీసరును చంపెను. ఇది నిజముగా ఘోర

నేరమే. అందులకు జేసినశిక్షగూడ ఘోరమైననేరమే కాక మానవజాతియెడ గొప్ప దురంతము జేయుటగును. ఈజిప్టుకు దీనితో తనకు లభించినదానినంతయు గోలుపోయెను. ఎవరో ఒకరుచేసిన తప్పినకు ఈజిప్టుదేశ మంతయును నిర్దయతో శిక్షింపబడెను. ఈ హత్యయెడ ఈజిప్టుదేశీయులు సానుభూతి జూపవచ్చును. కాని బీభత్సములేకుండ దేశలాభములను రక్షింప శక్తిగల దేశముగూడ నిట్లు బీభత్సమును ప్రయోగించుటన్యాయమా?

కాబట్టి బెంగాలులో నిర్బంధవిధానము ఆశ్చర్యకరమైన విషయము కాదు. అట్టిది అప్పుడప్పుడు ఏదో ఒకరూపమున యేరాష్ట్రములోనో ఒకచోట మనకు స్వాతంత్రమువచ్చువరకును జరుగుచునే యుండును.

అంగీకారావసరము

కావున కాంగ్రెసు ఏవైన వాంఛితముల గోరుటకు ముందు అందుకు బలముగ దానియందలి విశ్వాసమునకు దగినటుల అంగీకారము నొసంగవలెను. అట్టిదానిని సిద్ధముచేయుటకు ముందు

మనము హిందువులము, మహమ్మదీయులము, క్రైస్తవులము, సిక్కులము, పార్సీలము ఏకము గావలయును. అట్లే స్వరాజ్యపక్షము, బహిష్కార పక్షము, మితవాదులు, హోంరూలుపక్షము, మస్లిం లీగువారు, ఇతరులు అందరును ఏకము గావలయును. అందరమును ఐకకంఠ్యముగ మాట్లాడ గల్గి మనమనస్సును మనము దెలిసికొనునెడల బాగుగనే యుండును. విదేశవస్త్రమును మనదేశములోనికి రాకుండ జేయగలశక్తిని విజృంభింప జేసిన యెడల మంచిదే. అప్పుడు మనము స్వీకరణమునకు సిద్ధముగ నుందుము.

నా విశ్వాసము

ఇకను నావిశ్వాసమేమియో జెప్పెదను. నేను కాంగ్రెసుసభ్యుడనై కాంగ్రెసును పటుత్వముగ నుంచుటకుగాను, దేశము సిద్ధముగ లేకపోవుటవలన అసహాయోద్యమమును ప్రస్తుతము విరమింపగోరెదను. కాని నేనుమాత్రము ప్రభుత్వమావిధముగనే యుండ అట్లుచేయను; చేయజాలను. ఇది నావిషయమున అనుష్ఠానయోగ్యవిధానముగనేకాక చిర

విశ్వాసవిషయముగనున్నది. అసహాయోద్యమము శాసనోల్లంఘనము రెండును సత్యాగ్రహవృక్షము యొక్క భిన్నశాఖలే. అది నాకు కల్పద్రుమము వంటిది. సత్యాగ్రహమనగా సత్యాన్వేషణమే. భగవంతుడే సత్యము. ఆసత్యమును అహింస యను జ్యోతి నాకు ప్రకటింపజేయును. స్వరాజ్యము నాకు ఆసత్యములో భాగముగ గాన్పించుచున్నది. ఈ సత్యాగ్రహము దక్షిణాఫ్రికాలోగాని, ఖేడాలోగాని, చాంపరానులోగాని మరెక్కడనుగాని నిష్ప్రయోజనముగాలేదు. ఇందు దౌర్జన్యముగాని ద్వేషముగాని లేదు. కావున నేను ఆంగ్లేయుని ద్వేషింపను. ద్వేషింపజాలను. వారికాడిని నేను భరింపనుజాలను. భారతదేశమునందు బ్రిటిషువారు తమమార్గములను సంస్థలను ప్రవేశపెట్టజేయు అపవిత్రకార్యములను ప్రతిఘటించి ప్రాణముపోవువరకును పోరాడెదను. ఇందులకు నాకు అహింసయే సాధనము. ఆంగ్లపాలకులతో అహింసాసంరంభము జేయుటకు భారతదేశమునకు సామర్థ్యము గలదని నేను నమ్మెదను. ఈపరీక్ష అపజయము గాంచలేదు. అది విజయమే గాంచెనుగాని అనుకొనినంతగాలేదు. నాకేమియు

నిరాశ గల్గుటలేదు. కొద్దికాలములోనే భారత దేశము స్వస్థానమును చేరగలదని నాకు నమ్మకము గలదు. అందుకైనను సత్యాగ్రహామే మార్గము. ఇప్పుడు అసహాయోద్యమమును విరమించుటగూడ ఈ పరీక్షలోభాగమే. నేను తయారుజేసిన విధానము సఫలమగునెడల అసహాయోద్యమమును మరల ప్రారంభింపనక్కఱలేదు. ఈకార్యవిధాన మపజయము గాంచునెడల దౌర్జన్యరహితమైన అసహాయోద్యమము కాంగ్రెసుద్వారా గాని ప్రత్యేకముగాగాని ప్రారంభింపవలయును. సత్యాగ్రహ మెప్పటికిని అపజయముగాంచదనియు, సత్యమును నిరూపించుటకు ఒక్క సత్యాగ్రహియైనను చాలుననియు నే ననేకపర్యాయములు చెప్పియుంటిని. మన మందరమును సంపూర్ణ సత్యాగ్రహులమగుటకు ప్రయత్నము జేసెదము గాక! ఈప్రయత్నమునకు మనలోనిమ్నస్థితియందున్నవారు గాంచని సుగుణమునేమియు గాంచనక్కఱ లేదు. ఏలననగా సత్యాగ్రహాము మనలో నున్న భావవిశేషమే. అయ్యది మనలో నందరలోను గలదు. స్వారాజ్యమువలెనే అది మనజన్మస్వత్వము. మనము దానిని దెలిసికొందముగాక.

తీర్మానములు

1. పరామర్శలు

బీఅమ్మ, సర్ అసుతోషముఖర్జీ, సర్ అసుతోష చౌదరీ, భూపేంద్రనాథ బాసు, డా. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు, రాయ బహదూరు గిరి గోవింద వెంకటేశయార్గీ, వామనరావు మహారీరు, టి. వి. గోపాల స్వామి మొదల్యారు, సి. వి. పి. శివముగార్లును, దక్షిణాఫ్రికాలో రస్తుంజీ జీవనీగూర్జీడు, పి. కె. నాయుడుగార్లును మరణించినందులకు విచారించుచు, వారి కుటుంబములకు కాంగ్రెసుసభవారు సానుభూతి దెలుపుచున్నారు.

2. కలకత్తా ఒడంబడిక నూలుచందా

(1) మహాత్మా గాంధిగారికిని—స్వరాజ్యపక్షము తరఫున దేశబంధు, సి. ఆర్. దాసు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగార్లకును జరిగిన ఒడంబడికను కాంగ్రెసుసభ అంగీకరించుచున్నది.

(2) ఆ ఒడంబడికవలన కాంగ్రెసులోని రెండు తెగలవారికి ఐక్యత కుదురుననియు, యితర రాజకీయ సంస్థల సభ్యులు కాంగ్రెసులో చేరుటకు వీలగుననియు సభవారు తలంచుచున్నారు. నూతన ఆర్డినెన్సు, లేక 1818 రిస్యులేషను 3 క్రిందను నిర్బంధింపబడిన స్వరాజ్య పక్షమువారిని యితరులను కాంగ్రెసు అభినందించుచున్నది. భారతీయులు తమ పౌరస్వత్వమును స్వేచ్ఛను ప్రకటించుకొను సామర్థ్యము

లేనంతకాలము యిట్టి నిర్బంధములు తప్పవనియు, అట్టి సామర్థ్యము ప్రస్తుత స్థితిలో చాలకాలమునుండియు వెనుకబెట్టబడిన విదేశవస్త్ర విసర్జనమువలనగాని రాదనియు, భావించుచున్నది. కావున యీజాతీయాదర్శమును బడయుటకు దేశీయులయందలి ఉత్సాహమునకు కార్య తత్పరతకు చిహ్నముగా నూలువడుకుటను సభ్యత్వపు అర్హతగా నేర్ప రచి కాంగ్రెసునందు ప్రతివారిని చేరమని గోరుచున్నది.

(3) పైన దెలిపినవాని కనుకరణీయముగా భారతీయ స్త్రీపురుషులెల్లరు విదేశవస్త్రముల విసర్జించి చేతితో నూలువడకి చేతితో నేయించిన వస్త్రములనే ధరించవలెను. ఆయాదర్శమును సత్వరముగ నెరవేర్చుటకై కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరు నూలువడుకుట నభివృద్ధిచేసి ఖద్దరు ఉత్పత్తిని, ఖద్దరు విక్రయమును హెచ్చించెదరని కాంగ్రెసు సభవారు దలంచుచున్నారు.

(4) సంస్థానాధీశులును, భారతీయులలో ధనాధికులును, కాంగ్రెసులో ప్రాతినిధ్యములేని యితరరాజకీయసంస్థలసభ్యులును, మునిసిపలు స్థానికపంచాయితీ సంఘములవారును, యితరసంఘముల వారును స్వయముగా నుపయోగించుటవల్లను యితరవిధములను నూలు వడుకుటను వ్యాపింపజేసి, ఖద్దరుపై చిత్రికల ముద్రింపగల కళానిపుణు లను ప్రోత్సహింపవలెనని దేశీయమహాసభ కోరుచున్నది.

(5) విదేశవస్త్రములు, నూలు వ్యాపారమునందున్న వర్తకులు, దేశశ్రేయము నారసి, విదేశవస్త్రములను నూలును దిగుమతిచేయుట మానుకొని ఖద్దరువ్యాపారముచేసి జాతీయగృహపరిశ్రమలకు సహాయము చేయవలెనని దేశీయమహాసభ విన్నవించుచున్నది.

(6) మిల్లులలో ఖద్దరుపేర ముతుకగుడ్డలు తయారుచేసి భారత దేశమందు విక్రయించుచున్నటులు తెలియుచున్నది. కాన మిల్లుయజ

మానులు ఇట్టి అప్రాచ్యాచారములను మానివేసి భారతదేశమందలి పురాతనగృహపరిశ్రమల నుద్ధరించుటకు ప్రోత్సాహముజేయవలెననియు, కాంగ్రెసుకట్టుబాటులోనికి రానిచోట్లనే తమవస్త్రములను విక్రయించుకొనవలెననియు, యికమీద విదేశపునూలు దిగుమతిజేయుట మానుకొననలెననియు, దేశీయమహాసభ విన్నవించుచున్నది.

(7) హిందూమహమ్మదీయమతాధికారులును ఇతరమతప్రచారకులును తమతమ సంస్థలయందును ఈసభలయందును ఖద్దరుసందేశమును బోధచేసి విదేశవస్త్రముల విసర్జించునట్లు సలహా యీయవలెనని దేశీయ మహాసభ విన్నవించుచున్నది.

3. కాంగ్రెసు నిర్మాణమునందు మార్పు

(1) 4 వ నిబంధనప్రకారము అనర్హులుగాని ప్రతివారందరును రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘముక్రింద నుండు యే ముఖ్యసంస్థయందైన సభ్యులుగా నుండవచ్చును. రాజకీయ లేక కాంగ్రెసు, పనుల యందున్నపుడు చేతితో తీయబడిన నూలుతో నేసిన ఖద్దరువస్త్రములనే ధరింపనివారుగాని, సాలునకు 24,000 గజములు సాపుగా తాము వడికిన నూలును లేక తాము అస్వస్థతగా నున్నను, మరి యేకారణము వలన నైనను ఇతరులచే వడికించిన అంత నూలునుగాని చందాగా పంపకుండువారును, కాంగ్రెసు సంస్థలయందు సభ్యులు కాజాలరు. ఎవరునుగూడ ఒకేసారి రెండుకాంగ్రెసు సంస్థలలో సభ్యులుగా నుండజాలరు.

(2) సభ్యత్వము జనవరి 1 వ తేదీనుండి, డిశంబరు 31 వ తేదీ వరకు లెక్కచేయబడును. పైనదెలిపిన నూలుచందా ముందుగా గాని, లేకున్న నెలకు 2000 గజములచొప్పున వాయిదాలపైనగాని పంప

వచ్చును. సంవత్సరము మధ్యను చేరు సభ్యులు సాలున కగు చందా యంతయు చెల్లింపవలసి యుండును. (తాత్కాలిక నియమము)—1925 సంవత్సరమునకు మాత్రము సాలునకు చందా 20,000 గజములు. మార్చి 2-వ తేదీలోపుగా అంతయుగాని లేదా పైన దెలిపినవిధమున వాయిదాలపై గాని చెల్లింపవచ్చును.

(3) వాయిదాలకు సరిగా నూలుచందాలు చెల్లింపజాలకపోయిన వారు, కాంగ్రెసుసంస్థలలోని సంఘములకు లేక ఉపసంఘములకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకుగాని, ఎన్నుకొనబడుటకుగాని అట్టి సంస్థలసభల యందు పాల్గొనుటకుగాని అనర్హులగుదురు. వాయిదాను సరిగా చెల్లింపజాలకుండిన సభ్యులు తిరిగి దానిని తరువాతినెలలో చెల్లించి తన సభ్యత్వపు హక్కును మరల సంపాదించుకొనవచ్చును.

(4) ఈ నిబంధనప్రకారము వచ్చునూలు చందాలెక్కలను ప్రతిరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము నెలవారిగా అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి కంపుచుండవలెను. వచ్చిననూలులో 1/10 వ వంతును గాని దానివిలువనుగాని అఖిలభారతజాతీయసంఘమున కంపుచుండవలెను.

(5) ప్రస్తుతమున్న 6 వ (ఇ) నిబంధనకు 86 (బి) నిబంధనను విడిచిపెట్టుడు.

4. సరోజినీదేవి సేవను కొనియాడుట

విదేశములందలి భారతీయులవిషయమున సెంతయు సేవజేసి తన వాగ్ధోరణిచే ఐరోపియనుల సానుభూతినిగూడబడసి అచ్చటి భారతీయుల ప్రేమకు పాత్రురాలయిన శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు గారి సేవను దేశీయమహాసభ కొనియాడుచున్నది.

కెన్యానివాసులకై పాటుపడిన వేజి (భారతసేవకసంఘము) బనారసిదాసు చతుర్వేదిగార్లకు గూడ కృతజ్ఞత దెలుపుచున్నది.

5. బర్మనులయెడ సానుభూతి

బర్మనుల కష్టదశయందు దేశీయమహాసభ సానుభూతి దెలుపుచున్నది. ప్రస్తుత నిర్బంధములకు వారు లొంగిపోగూడదని కోరుచున్నది.

బర్మాలోని కొందరు భారతీయులు సాంఘికప్రాతినిధ్యము కొరకై పాటుపడుచుండుటచే అట్టి ప్రత్యేకభావములుండుట మంచిది గాదు గావున అట్టిహక్కుల గోరరాదని కాంగ్రెసు సలహా నొసగుచున్నది.

6. కోహాటు గుల్బర్గా తీర్మానము

" భారతదేశములో అనేకచోట్ల హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు పెరిగి అల్లరులు జరుగుచున్నందులకు దేశీయమహాసభ విచారమును దెలుపుచున్నది.

ఈమధ్య కోహాటులో అల్లరులు జరిగి ప్రాణభంగమును ఆస్తినాశనమును సంభవించుటయేకాక దేవాలయములును గురుద్వారములును నాశనమైనందులకు దేశీయమహాసభ విచారమును దెల్పుచు స్థానికాధికారులు ప్రాణమును ఆస్తిని రక్షించు ప్రధానకర్మమునే నిర్వర్తింపలేకపోయిరని అభిప్రాయపడుచున్నది.

కోహాటునుండి హిందువులను బలవంతముగ పంపివేసినందులకు దేశీయమహాసభ విచారమును సూచించుచు కోహాటు మహమ్మదీయులు

హిందూసోదరుల ప్రాణములను ఆస్తిని రక్షించెదమని అభయమొసంగి మిత్రులుగను ఇరుగుపొరుగువారివలెను వచ్చియుండవలసినదని ఆహ్వానింపవలసినదిగ కోరుచున్నది.

కోహాటు మహమ్మదీయులు సాదరముగ అహ్వానించిననే తప్ప అన్యత్ర శరణుచొచ్చిన హిందువులు మరల కోహాటుకు వెళ్లవలదని దేశీయమహాసభ సలహానిచ్చుచున్నది.

హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని, భారతప్రభుత్వము విచారణసలిపి కోహాటువిషాదముపై ప్రచురించిన విషయముల, నంగీకరింపక ఈ దురంతమునుగూర్చి ఐకమత్యమహాసభ నియమించిన సంఘమో లేక తత్సమానమగు సర్వప్రాతినిధ్యసంఘమో విచారించి నిర్ణయము గావించువరకును ఎట్టి అభిప్రాయములను దెలుపగూడదని దేశీయమహాసభ సలహా నిచ్చుచున్నది.

గుల్బర్గా అల్లరులలో నష్టపడినవారియెడల దేశీయమహాసభ సంపూర్ణసానుభూతిని దెల్పుచు దేవాలయములను అపవిత్రములుగ జేసిన కార్యములను ఖండించుచున్నది.”

7. అస్పృశ్యత

హిందువుల యభిప్రాయమునందు అస్పృశ్యతను తొలగించుటను గూర్చి గలిగిన అభివృద్ధికై సంతసము దెలుపుచు యింకను చాలపని జరుగవలసియున్నది కావున కాంగ్రెసులోని హిందూసభ్యులెల్లరు యింక నెక్కువ పాటుపడవలెనని దేశీయమహాసభ కోరుచున్నది. రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు నిమ్నజాత్యుద్ధరణమునకై యెక్కువ శ్రద్ధను వినియోగించి వారలను నూతుల దగ్గరకును, దేవాలయముల లోనికిని రానిచ్చి, విద్యాభివృద్ధికి వసతు లేర్పరచవలెనని కోరుచున్నది.

వైకంలో హిందువులలోని ఉన్నతజాతివారికి నిరాఘాటమై తమకు నిషేధింపబడిన బాటలపై నడువ హక్కును సాధించుటకై సత్యాగ్రహమును బూనిన అస్పృశ్యులను, వారి అహింస, ఓర్పు, ధైర్యగుణములకై, అభినందించుచు, తిరువాంకూరు సంస్థానాధీశులు సత్యాగ్రహులు కోరుచున్నదానియందు న్యాయము గలదని గుర్తించి వారికి సత్వరముగ ఉపచారము చేయుదురని దేశీయమహాసభ తలంచుచున్నది.

8. విదేశములందలి భారతీయులు

భారతప్రభుత్వమువారును సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారును విదేశములందలి భారతనివాసులను రక్షించెదమని హామీ చేసియు అట్లు చేయజాలక [illegible]టకును, అచ్చటివారికి కష్టము లధికమగుచున్నందుకు దేశీయమహాసభ చాల విచారమును దెలుపుచున్నది. అచట నివాసమేర్పరచుకొన్న వారియెడల సానుభూతి దెల్పుచు భారతదేశము స్వరాజ్యము బొందువరకును యెట్టిసహాయమును జేయజాలనందుకు విచారించుచున్నది.

నేటాలు రాష్ట్రీయశాసనసభయందుగల ఆర్డినెన్సునకును, అచ్చట స్థిరనివాసులగు భారతీయులు మునిసిపలు ఎన్నికహక్కులను పెక్కేండ్లనుండి నిరాటంకముగా ననుభవించుచున్నను వానిని తొలగించు శాసనమును దక్షిణాఫ్రికా గవర్నరు జనరలుగారు ఖాయపర నందులకును, కాంగ్రెసుసభ సంపూర్ణముగ అసంతృప్తిని దెలుపుచున్న ఇట్లు ఎన్నికహక్కును తొలగించుట అన్యాయమేకాక 1914 సం యూనియను ప్రభుత్వమువారికిని భారతీయులకును జరిగిన ఒడంబడికకును నేటాలు ప్రభుత్వప్రకటనలకును విరుద్ధముగ నున్నది. కెన్యా వ్యాపారము అచ్చటి భారతీయులను న్యాయమైన హక్కులను తగ్గించుట తప్ప వేరేమియుగాదని కాంగ్రెసు తలంచుచున్నది.

9. జాతీయవిద్యాసంస్థలు

భారతదేశభావ్యాభివృద్ధి నేటియువకులపై నాధారపడియున్నది. కావున రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘములన్నియు యిప్పుడున్న జాతీయ విద్యాసంస్థలన్నియు సజీవముగ నుండునట్లు ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో బనిచేయవలెను. ప్రస్తుతమున్న వాటిని స్థిరముగా నుంచవలెననియు, నూతనసంస్థను స్థాపింపవలెననియు కాంగ్రెసుసభ గోరుచున్నను, దేశభాషలద్వారా విద్య నేర్పుట, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యతను ప్రోత్సహించుట, అస్పృశ్యతను తొలగించి అస్పృశ్యులయందు విద్య వ్యాపింపజేయుట, నూలువడుకుట, ఏకుట, దేశీయపరిశ్రమలను, ఆత్మసంరక్షణవిధానమును నేర్పుట, యీపనులను చేయని పాఠశాలలును 12 ఏండ్లకుమించిన విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులు ఎల్లరును దినమునకు ½ గంటకాలము నూలుదీయుట ఖద్దరుధరింపకుండు పాఠశాలలును జాతీయపాఠశాలలుగా కాంగ్రెసుసభచే గుర్తింపబడవు.

10. జాతీయప్రచారము-వేతనములు

జాతీయప్రచారమునకై అర్హులగువారు వేతనములు పుచ్చుకొనుటకు ఇష్టపడకుండుటచే తగినంతమంది దేశారాధకులు లభింపకున్నారు. దేశసేవయొనర్చునపుడు ప్రతిఫలము పుచ్చుకొనుట మర్యాదలోపముగాదనియు విశ్వాసముతో పనిచేసినందువలన ప్రతిఫలము పుచ్చుకొనుట గౌరవముగా భావించి దేశాభిమానులగు యౌవనులు స్త్రీపురుషులు గూడ దేశసేవచేయు నుద్దేశమున్నచో దేశసేవనే కోరుకొనవలెననియు దేశీయమహాసభ భావించుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.—౧౯౨౫.

END OF
TITLE